

Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State

22 januari 2020

Uitspraak 201706777/3/R2

ECLI	ECLI:NL:RVS:2020:212
Datum uitspraak	22 januari 2020
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 1 juni 2017 heeft de raad van de gemeente Bergeijk het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vastgesteld. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Bergeijk. Het plan voorziet gedeeltelijk in een herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Bergeijk" en het bijbehorende bestemmingsplan "Herziening Buitengebied Bergeijk 2014". Het plan heeft als doel om de gewijzigde regels uit de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant door te vertalen naar het bestemmingsplan. Aan het plan is een Plan-MER met een passende beoordeling ten grondslag gelegd. Stichting Groen Kempenland en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland betogen dat in de passende beoordeling die aan het plan ten grondslag ligt alleen de stikstofdepositie als gevolg van het houden van vee in stallen is onderzocht.

Volledige tekst

201706777/3/R2.

Datum uitspraak: 22 januari 2020

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

Stichting Groen Kempenland, gevestigd te Netersel, gemeente Bladel, en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland, gevestigd te Bergeijk

(hierna gezamenlijk en in enkelvoud: de stichtingen),

appellanten,

en

de raad van de gemeente Bergeijk,

verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 1 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben onder meer de stichtingen beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De stichtingen en de raad hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de behandeling van het beroep van de stichtingen, voor zover dat ziet op het onderdeel "Regeling voor de veehouderij", afgesplitst en voortgezet onder bovenstaand zaaknummer 201706777/3/R2. In het niet afgesplitste deel van het beroep van de stichtingen en in de andere beroepen tegen het plan heeft de Afdeling op 24 april 2019 uitspraak gedaan onder nummer [ECLI:NL:RVS:2019:1341](#).

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 1 november 2019, waar de stichtingen, vertegenwoordigd door mr. J.E. Dijk, advocaat te Haarlem, en de raad, vertegenwoordigd door D. Nas-van Helvoort, bijgestaan door ing. M.F. Beenakkers, zijn verschenen.

Krachtens artikel 8:64, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) heeft de Afdeling het onderzoek ter zitting geschorst om de raad in de gelegenheid te stellen nadere stukken in te dienen. De raad heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt en de stichtingen hebben op de door de raad ingediende nadere stukken gereageerd.

Met toestemming van partijen is een nadere zitting achterwege gelaten, waarna de Afdeling het onderzoek krachtens artikel 8:64, vijfde lid, van de Awb heeft gesloten.

Overwegingen

Inleiding

1. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Bergeijk. Het plan voorziet gedeeltelijk in een herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Bergeijk" en het bijbehorende bestemmingsplan "Herziening Buitengebied Bergeijk 2014". Het plan heeft als doel om de gewijzigde regels uit de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant door te vertalen naar het bestemmingsplan. Aan het plan is een Plan-MER met een passende beoordeling ten grondslag gelegd.

Toetsingskader

2. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. De Afdeling stelt niet zelf vast of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, maar beoordeelt aan de hand van die gronden of de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen

dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.
Wettelijk kader

3. De relevante wet- en regelgeving staat in de bijlage bij deze uitspraak.

Wet natuurbescherming - bemesten en beweiden

Beroepsgronden en verweer

4. De stichtingen betogen dat in de passende beoordeling die aan het plan ten grondslag ligt alleen de stikstofdepositie als gevolg van het houden van vee in stallen is onderzocht. Ten onrechte is niet ook de stikstofdepositie als gevolg van het weiden van melkrundvee (hierna: beweiden) en het op of in de bodem brengen van meststoffen door middel van het uitrijden van mest (hierna: bemesten) in de passende beoordeling betrokken. Het verbod op toename van de stikstofdepositie in de planregels heeft volgens hen ook geen betrekking op de stikstofdepositie als gevolg van bemesting en beweiding. Volgens de stichtingen kunnen bemesten en beweiden tot significante negatieve effecten op de nabij het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden leiden en, nu dat niet is onderzocht of voldoende beperkt in een planregel, is het plan vastgesteld in strijd met de Wet natuurbescherming, aldus de stichtingen.

4.1. De raad stelt zich in het bestreden besluit op het standpunt dat beweiden en bemesten niet passend beoordeeld hoefden te worden omdat die activiteiten al passend waren beoordeeld in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS). Omdat op die passende beoordeling geen beroep meer kan worden gedaan gelet op de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1603](#), stelt de raad desgevraagd dat in de passende beoordeling die aan het plan ten grondslag ligt weliswaar niet is onderzocht wat de gevolgen zijn van een eventuele toename van stikstofdepositie door beweiden en bemesten, maar dat dit ook niet nodig is, omdat het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie ingevolge de planregels niet is toegestaan.

Leeswijzer

5. Ten behoeve van de begrijpelijkheid en de leesbaarheid van de uitspraak is voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling van de beroepsgronden uiteengezet wat de relevante regels in de Wnb zijn en wat de systematiek van het plan is. De inhoudelijke behandeling van de beroepsgronden is opgedeeld in de onderwerpen bemesten en beweiden.

Relevante regels in de Wnb

6. Artikel 2.7 van de Wnb luidt, voor zover relevant:

"1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

[...]"

Artikel 2.8 van de Wnb luidt, voor zover relevant:

"1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied,

rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.

2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.

3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

[...]"

6.1. Uit artikel 2.8 van de Wnb, in samenhang gelezen met artikel 2.7 van de Wnb, volgt dat een passende beoordeling moet worden gemaakt als een plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Dat is het geval als een plan voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen die ten opzichte van de referentiesituatie significante gevolgen kunnen hebben. Onder referentiesituatie wordt de feitelijk, planologisch legale situatie voorafgaand aan de vaststelling van het plan verstaan.

Als een plan ten opzichte van de referentiesituatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename voor de vaststelling van het plan te worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten (voortoets), dient een passende beoordeling te worden gemaakt. Het plan kan in dat geval worden vastgesteld als de raad uit de passende beoordeling de zekerheid heeft verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

Plansystematiek

7. Vaststaat dat het plan voorziet in uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijfsgebouwen van veehouderijen en in omschakelingsmogelijkheden voor het houden van een andere diersoort. Aan de agrarische bestemmingen en de uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden voor veehouderijen is de gebruiksregel verbonden dat het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) niet is toegestaan (hierna: de stikstofregeling). Er is volgens de stikstofregeling sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf, dan wel

2. de stikstofdepositie die in overeenstemming is met

a. een verleende en onherroepelijke vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: de Nbw) of de Wnb, zoals opgenomen in bijlage 6 bij de planregels, dan wel

b. een onherroepelijke omgevingsvergunning die met een verklaring van geen bedenkingen van gedeputeerde staten is verleend, zoals opgenomen in bijlage 7 bij de planregels, dan wel

c. een geregistreerde PAS-melding, zoals opgenomen in bijlage 8 bij de planregels (hierna: natuurvergunningen).

Hierna wordt de situatie onder 1 de eerste referentiesituatie genoemd en de situatie onder 2, a, b, dan wel c, de tweede referentiesituatie.

De stikstofregeling is opgenomen in onderscheidenlijk artikel 3, lid 3.4.4, onder d, artikel 4, lid 4.4.3, onder d, artikel 5, lid 5.4.4, onder d, artikel 6, lid 6.4.4, onder d, artikel 7, lid 7.4.4, onder d en artikel 8, lid 8.4.3, onder d, van de planregels.

Bemesten

8. De stichtingen stellen dat het plan ondanks de stikstofregeling in ruimtelijke ontwikkelingen voorziet die leiden tot een toename van het bemesten van gronden en daarmee een toename van de stikstofdepositie. Daarover voeren zij aan dat het plan in uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijfsgebouwen van veehouderijen voorziet die kunnen leiden tot een toename van bemesting. Verder voeren zij aan dat bemesten valt onder de activiteit agrarische bodemexploitatie die op grond van de bestemmingsomschrijving in de planregels is toegestaan. Desgevraagd hebben de stichtingen toegelicht dat niet goed kan worden beoordeeld of de activiteit agrarische bodemexploitatie zal leiden tot een toename van het bemesten van gronden omdat de bestaande situatie niet in het plan is vastgelegd en voor de bestaande stikstofdepositie uitsluitend wordt gekeken naar het gebruik van gronden die horen bij het agrarische bedrijf, en niet ook naar andere agrarische gronden waar mogelijk mest wordt uitgereden.

8.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het plan wat bemesten betreft niet voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Volgens de raad was op voorhand al duidelijk dat het plan niet mocht leiden tot een toename van stikstofdepositie omdat de huidige achtergrondwaarden in nabijgelegen Natura 2000-gebieden al hoger zijn dan de kritische stikstofdepositiewaarden. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat de aanvrager van een ruimtelijke ontwikkeling aan de hand van de mestboekhouding zal moeten kunnen aantonen wat de stikstofdepositie was ten tijde van de vaststelling van het plan en dat die stikstofdepositie door de aangevraagde ruimtelijke ontwikkeling niet zal toenemen.

8.2. Uit de voor dit plan opgestelde Plan-MER en bijbehorende passende beoordeling blijkt dat het plangebied bij Natura 2000-gebieden ligt met stikstofgevoelige natuurwaarden die in de huidige situatie al overbelast zijn en dat door die "overspannen" situatie elke toename van stikstofdepositie, ook een kleine toename, significante gevolgen heeft. Niet in geschil is dat het bemesten van gronden tot stikstofdepositie leidt en daarmee significante gevolgen kan hebben voor de al overbelaste Natura 2000-gebieden. Het geschil spitst zich toe op de vraag of de gevolgen van het bemesten van gronden bij de vaststelling van dit plan passend beoordeeld en zo nodig beperkt hadden moeten worden omdat dit plan voorziet in een bestemmingsregeling voor agrarische bedrijfsgebouwen en onbebouwde agrarische gronden.

In haar uitspraak van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1604](#), onder 20.2, heeft de Afdeling ten aanzien van de vergunningverlening overwogen dat bemesten op zich zelf een project of andere handeling is en dat de gevolgen daarvan, anders dan bij beweiden, niet in samenhang met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van een agrarisch bedrijf worden beoordeeld, maar op zich zelf. Dit betekent dat bij een aanvraag voor een natuurvergunning voor het oprichten, wijzigen of exploiteren van een veehouderij de gevolgen van bemesten niet beoordeeld hoeven te worden. Dit mag wel, maar voor bemesten kan ook afzonderlijk een

natuurvergunning worden aangevraagd, aldus de uitspraak van 29 mei 2019. Naar het oordeel van de Afdeling betekent het gegeven dat in het kader van vergunningverlening de gevolgen van bemesten niet in samenhang met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van een agrarisch bedrijf hoeven te worden beoordeeld, dat in het kader van bestemmingsplannen de gevolgen van bemesten niet kunnen worden toegerekend aan de bestemmingsregeling die voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen voor agrarische bedrijfsgebouwen, zoals het houden van vee in stallen. Dat is gerechtvaardigd, omdat met het toestaan van meer vee in stallen niet vaststaat dat de daardoor (mogelijk) veroorzaakte extra mest ook op gronden binnen het plangebied wordt uitgereden. Dat kan ook op andere gronden buiten het plangebied zijn terwijl de mest ook kan worden afgevoerd naar een mestverwerkingsinstallatie.

8.3. Anders ligt het bij de bestemmingsregeling die voorziet in ontwikkelingsmogelijkheden op onbebouwde agrarische gronden. De vraag die voorligt is dan ook in welke gevallen een bestemmingsregeling voor onbebouwde agrarische gronden voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling inclusief nog niet bestaande bemestingsmogelijkheden, waarvan de gevolgen voor Natura 2000-gebieden voor de vaststelling van het plan moeten worden onderzocht. Daarvan is in ieder geval sprake wanneer het vorige plan voor onbebouwde gronden niet in een bestemming voor agrarisch grondgebruik voorziet en het nieuwe plan daar voor diezelfde onbebouwde gronden wel in voorziet. Van een ruimtelijke ontwikkeling is ook sprake wanneer zowel het vorige als het nieuwe plan voor dezelfde onbebouwde gronden in een bestemming voor agrarisch grondgebruik voorzien, maar die bestemming onder het vorige plan niet is verwezenlijkt omdat die onbebouwde gronden onder het vorige plan niet voor agrarisch grondgebruik werden gebruikt. Wanneer de bestemming voor agrarisch grondgebruik van onbebouwde gronden in het vorige plan wel is verwezenlijkt in die zin dat de gronden agrarisch werden gebruikt, en het nieuwe plan voor dezelfde onbebouwde gronden eveneens voorziet in een bestemming voor agrarisch grondgebruik is géén sprake van een ruimtelijke ontwikkeling. In dat geval bestaat er voor de raad geen aanleiding om de gevolgen van de bestemmingsregeling voor de onbebouwde agrarische gronden, inclusief het bemesten, voor Natura 2000-gebieden te onderzoeken. Het voorgaande laat onverlet dat het bemesten in die gevallen wel vergunningplichtig kan zijn op grond van artikel 2.8 van de Wnb.

8.4. De Afdeling stelt vast dat ingevolge artikel 3, lid 3.1, onder a, artikel 5, lid 5.1, onder a, artikel 6, lid 6.1, onder a, artikel 7, lid 7.1, onder a en artikel 8, lid 8.1, onder a, van de planregels onbebouwde agrarische gronden onder meer bestemd zijn voor agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen.

Volgens de plantoelichting is het plan, met uitzondering van de uitbreiding van bestaande veehouderijen, grotendeels conserverend. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat onbebouwde agrarische gronden onder het vorige plan reeds agrarisch in gebruik waren.

Weliswaar is de activiteit bemesten onder de bestemmingsomschrijvingen die voorzien in agrarische bodemexploitatie van de onbebouwde gronden toegestaan, maar de stichtingen hebben desgevraagd niet aannemelijk gemaakt dat het standpunt van de raad over het agrarisch grondgebruik onjuist is. De stichtingen hebben bijvoorbeeld geen concrete percelen aangewezen waaraan, in vergelijking met het vorige plan, eerst in dit plan een agrarische bestemming is toegekend. Ook hebben zij geen concrete percelen aangewezen waaraan in het vorige plan een agrarische bestemming was toegekend die onder dat vorige plan nog niet was verwezenlijkt.

Wat betreft de stelling dat voor de bestaande stikstofdepositie alleen wordt gekeken naar de mest die uitgereden is op gronden die horen bij het agrarisch bedrijf waar die mest van afkomstig is, wordt verwezen naar 8.2. Daarin is overwogen dat de gevolgen van bemesten niet worden toegerekend aan het gebruik van agrarische bedrijfsgebouwen, zoals het houden van vee in stallen.

Omdat de stichtingen niet aannemelijk hebben gemaakt dat het plan binnen de agrarische bestemming voor onbebouwde gronden in ruimtelijke ontwikkelingen voorziet bestond er voor de raad geen aanleiding om de bestaande stikstofdepositie als gevolg van het bemesten van gronden in het plan vast te leggen.

Conclusie bemesten

8.5. Gelet op het voorgaande bestaat in hetgeen de stichtingen hebben aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat het plan voor de onbebouwde agrarische gronden voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling, waarvan de gevolgen voor Natura 2000-gebieden, inclusief het bemesten, hadden moeten worden onderzocht. Gelet hierop heeft de raad op grond van de Wnb terecht geen aanleiding gezien de gevolgen van het bemesten van gronden te betrekken in de passende beoordeling voor het plan. Het betoog slaagt niet.

Beweiden

9. De stichtingen stellen dat het plan het mogelijk maakt dat melkrundveehouderijen hun veestapel uitbreiden en dat dat bij melkrundveehouderijen waar ook weidegang plaatsvindt tot een toename van beweiden leidt. De gevolgen daarvan zijn niet betrokken in de Plan-MER en bijbehorende passende beoordeling, en ook niet in de passende beoordelingen die ten grondslag liggen aan de natuurvergunningen waarnaar in de stikstofregeling wordt verwezen. De stichtingen verwijzen daarvoor naar de uitspraak van de Afdeling van 9 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3417](#) (Halderberge).

9.1. De raad stelt zich op het standpunt dat wat beweiden betreft in de eerste referentiesituatie van de stikstofregeling is geborgd dat de stikstofdepositie ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot agrarische bedrijven niet toeneemt.

De raad heeft ter zitting desgevraagd erkend dat dat anders kan liggen in de tweede referentiesituatie, omdat daar wordt verwezen naar natuurvergunningen voor melkrundveehouderijen waarbij sprake kan zijn van beweiding. De raad stelt dat het plan met de tweede referentiesituatie bij recht die natuurvergunningen planologisch mogelijk maakt. Voor zover van die natuurvergunningen ten tijde van het bestreden besluit reeds gebruik was gemaakt en daarmee sprake was van een bestaande planologisch legale situatie is volgens de raad geen sprake van ruimtelijke ontwikkelingen die passend beoordeeld moeten worden. Omdat evenwel niet vaststaat in hoeverre de in de bijlage bij de planregels opgenomen natuurvergunningen voor melkrundveehouderijen met stalsystemen die beweiden impliceren ten tijde van de vaststelling van het plan reeds waren benut, is niet uitgesloten dat de tweede referentiesituatie wat beweiden betreft voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen waarvan de gevolgen ten onrechte niet passend zijn beoordeeld, aldus de raad.

9.2. In haar uitspraak van 9 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3417](#) (Halderberge), overweging 17.2, heeft de Afdeling overwogen dat het gegeven dat het weiden van vee onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, exploitatie of uitbreiding van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden, betekent dat de gevolgen van het weiden van vee bij de vaststelling van een bestemmingsplan moeten worden beoordeeld als een bestemmingsplan voorziet in de

(nieuw)vestiging of uitbreiding van een melkveehouderij waarin het weiden van het melkvee onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

9.3. Zoals onder 7 is overwogen, voorziet het plan in uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijfsgebouwen van grondgebonden veehouderijen. Vast staat dat daaronder melkrundveehouderijen zijn begrepen met een stalsysteem dat beweiden impliceert. De stikstofregeling verbindt aan het benutten van die uitbreidingsmogelijkheden de voorwaarde dat de stikstofdepositie niet mag toenemen.

De stikstofregeling is opgenomen omdat uit het Plan-MER en de bijbehorende passende beoordeling volgt dat elke toename van stikstofdepositie significante gevolgen kan hebben voor de al overbelaste Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Niet in geschil is dat het beweiden van gronden tot stikstofdepositie leidt en daarmee significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden.

9.4. De Afdeling ziet zich gesteld voor de vraag of het plan door de stikstofregeling voorziet in een toename van de stikstofdepositie als gevolg van beweiden ten opzichte van de referentiesituatie die passend moet worden beoordeeld. De stikstofregeling bepaalt dat in twee situaties van een toename sprake is.

Ten eerste is sprake van een toename als de stikstofdepositie méér bedraagt dan de stikstofdepositie als gevolg van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezig planologisch legaal gebruik van de gronden en bouwwerken van dat agrarisch bedrijf (de eerste referentiesituatie). Het beweiden is aan te merken als het gebruik van gronden van een agrarisch bedrijf. De Afdeling stelt dan ook vast dat ook de stikstofdepositie als gevolg van het beweiden onder de eerste referentiesituatie valt, zodat het plan in zoverre niet voorziet in een toename van beweiden ten opzichte van die referentiesituatie.

Ten tweede is er volgens de stikstofregeling sprake van een toename wanneer de stikstofdepositie méér bedraagt dan de stikstofdepositie die in overeenstemming is met de natuurvergunningen die in de bijlagen bij de planregels zijn opgenomen (de tweede referentiesituatie). Door deze verwijzing heeft de raad de bedrijfssituatie waarvoor een natuurvergunning is verleend planologisch mogelijk gemaakt. Voor zover een natuurvergunning is verleend voor het houden van melkrundvee in een stalsysteem dat beweiden impliceert en die natuurvergunning wat dieren aantallen betreft nog niet volledig is benut, maakt het plan een uitbreiding van die melkrundveehouderij mogelijk. Als gevolg daarvan neemt het aantal dieren dat wordt beweid ten opzichte van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezig planologisch legaal gebruik van de gronden ook toe. De gevolgen van die toename moeten in een passende beoordeling worden betrokken. Vaststaat dat de gevolgen van beweiding voor de stikstofdepositie niet zijn betrokken in de Plan-MER en passende beoordeling die aan het plan ten grondslag ligt. Ook heeft de raad niet aannemelijk gemaakt dat de activiteit beweiden is betrokken in de passende beoordelingen die ten grondslag liggen aan de natuurvergunningen voor het houden van melkrundvee in een stalsysteem dat beweiden impliceert, waarbij de raad heeft willen aansluiten. Daarmee heeft de raad niet aangetoond dat is voldaan aan de vereisten van artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb.

9.5. Het voorgaande betekent dat het plan voorziet in een toename van beweiden ten opzichte van de eerste referentiesituatie die passend moet worden beoordeeld, voor zover in de bijlagen van de planregels natuurvergunningen zijn opgenomen voor het houden van melkrundvee in een stalsysteem dat beweiden impliceert en voor zover die natuurvergunningen wat dieren aantallen betreft nog niet volledig zijn benut ten tijde van de

vaststelling van het plan.

9.6. De Afdeling heeft gelet hierop aan de raad gevraagd inzichtelijk te maken welke van de in de bijlagen bij de planregels opgenomen natuurvergunningen betrekking hebben op melkrundveehouderijen met een stalsysteem dat beweiden impliceert. Daarvoor heeft de raad de natuurvergunningen overgelegd waarnaar in de bijlagen bij de planregels wordt verwezen. De Afdeling is uit die gegevens gebleken dat er 21 melkrundveehouderijen zijn met een stalsysteem dat beweiden impliceert.

De stichtingen hebben in hun reactie gesteld dat in het door de raad overgelegde overzicht twee adressen ontbreken, te weten Maaij 12 en Keersopperdreef 1. De Afdeling stelt echter vast dat er in bijlage 6, 7 of 8 bij de planregels geen natuurvergunning voor het genoemde adres Maaij 12 is opgenomen en dat het plan in zoverre niet voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling op dit perceel. De melkrundveehouderij op het adres Keersopperdreef 1 is al meegenomen in de hiervoor bedoelde 21 melkrundveehouderijen. Verder hebben de stichtingen in hun reactie gewezen op een aantal melkrundveehouderijen waar weidegang plaatsvindt, maar waarvoor geen natuurvergunning is verleend. De Afdeling stelt vast dat die adressen niet in bijlage 6, 7 of 8 bij de planregels zijn opgenomen. Voor die melkrundveehouderijen geldt daarom dat de stikstofdepositie niet meer mag bedragen dan de eerste referentiesituatie, te weten de stikstofdepositie als gevolg van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezig planologisch legaal gebruik van de gronden en bouwwerken van dat agrarisch bedrijf. Daarmee voorziet het plan wat die melkrundveehouderijen betreft niet in een toename van beweiden die in een passende beoordeling moet worden betrokken.

De Afdeling stelt derhalve vast dat er in bijlage 6 bij de planregels 21 onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen zijn opgenomen voor het houden van melkrundvee in een stalsysteem dat beweiden impliceert. Ook stelt de Afdeling vast dat voor één van die melkrundveehouderijen in bijlage 8 bij de planregels ook een geregistreerde melding in het kader van het PAS is opgenomen.

9.7. Vervolgens heeft de Afdeling aan de raad gevraagd of de 21 natuurvergunningen nog ruimte bieden om het aantal te houden dieren uit te breiden ten opzichte van het aantal dieren dat feitelijk werd gehouden ten tijde van de vaststelling van het plan. Daarvoor heeft de raad onder meer resultaten overgelegd van gecombineerde opgaven uit 2018 waarin is weergegeven hoeveel dieren er gemiddeld in 2017 werden gehouden en hoeveel dieren er gemiddeld in 2017 werden gehouden met weidegang. De stichtingen hebben die aantallen niet bestreden. De Afdeling is uit de overgelegde gegevens gebleken dat 19 van de 21 natuurvergunningen wat het beweiden van vee betreft niet volledig waren benut ten tijde van de vaststelling van het plan. Daarmee bieden deze vergunningen nog uitbreidingsruimte ten opzichte van de ten tijde van de vaststelling van het plan bestaande situatie die passend beoordeeld had moeten worden. Dat ligt anders bij de twee natuurvergunningen voor de adressen Keersopperdreef 1 te Riethoven en Veldhovensedijk 1 te Riethoven omdat deze natuurvergunningen wat het beweiden van vee betreft volledig waren benut ten tijde van de vaststelling van het plan. Deze twee natuurvergunningen bieden daarmee geen uitbreidingsruimte ten opzichte van de ten tijde van de vaststelling van het plan bestaande situatie.

Conclusie beweiden

9.8. Gelet op het voorgaande voorziet het plan door het opnemen van de hierna genoemde 19 Nbw/Wnb-vergunningen in bijlage 6 bij de planregels en één geregistreerde PAS-melding

in bijlage 8 van de planregels in een uitbreiding van de desbetreffende melkrundveehouderij en daarmee ook in een toename van beweiden. Omdat niet uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan door die mogelijke toename van beweiden de natuurlijke kenmerken van nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet zal aantasten, is het plan in zoverre in strijd met artikel 2.8, eerste en derde lid, van de Wnb is vastgesteld. Het betoog slaagt.

Eindconclusie

10. In hetgeen de stichtingen hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover het betreft de opnemings van de hierna onder 10.1. en 10.2. te noemen natuurvergunningen in bijlage 6 en 8 bij de planregels, is genomen in strijd met artikel 2.8, eerste en derde lid, van de Wnb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

10.1. Het betreft de opnemings van de volgende onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen in bijlage 6 bij de planregels:

Aanvraag: corsanummer/ zaaknr. decos	Adres bedrijfslocatie	Huisnr.	Postcode	Woonplaats	Datum besluit
C2063965	Vlieterdijk	34	5575 AM	Luyksgestel	06-08-2014
C2111868	Burgemeester Lindersweg	13	5575 XA	Luyksgestel	10-09-2014
C2077229	Neerijt	17	5575 CB	Luyksgestel	03-11-2014
C2114169	Zwarte Horst	3	5575 XB	Luyksgestel	03-11-2014
C2062185	Fressevenweg	7	5571 TP	Bergeijk	08-12-2014
C2130151	Postelseheideweg	4	5571 XB	Bergeijk	12-01-2015
C2122708	Bredasedijk	35	5571 VB	Bergeijk	21-01-2015
C2135186	Lommelsedijk	3	5575 XD	Luyksgestel	29-06-2015
C2136175	Heijerstraat	16	5563 BN	Westerhoven	30-07-2015
C2153049	Achterste Aa	18	5571 VE	Bergeijk	14-09-2015
C2141228	Fressevenweg	6	5571 TP	Bergeijk	28-10-2015
C2070398	Loveren	9	5563 AC	Westerhoven	25-11-2015
Z/004617	Bisschop Rythoviusdreef	4	5561 TD	Riethoven	23-12-2015
Z/004615	Borkelsedijk	3	5563 AM	Westerhoven	23-12-2015
Z/001333	Achterste Loo	9	5571 TA	Bergeijk	17-02-2016
Z/004758	Woeste Polder	9	5571 VH	Bergeijk	17-02-2016
C2155819	Weerderdijk	2	5563 VG	Riethoven	02-06-2016
Z/006825	Elsendijk	3	5575 XG	Luyksgestel	08-12-2015
Z/009164	Loorheideweg	13	5571 TZ	Bergeijk	09-09-2016

10.2. Het betreft de opnemings van de volgende geregistreerde PAS-melding in bijlage 8 bij de planregels:

Zaaknr. decos/ zaaknr. join	Datum en tijd binnenkomst	straat bedrijfslocatie	Huisnr.	Postcode	Plaats
64820	04-02-2016 21:14	Loveren	9	5563 AC	Westerhoven

Opdracht

11. Uit een oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen de hierna in de beslissing nader

aangeduide onderdelen van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

Proceskosten

12. De raad dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van Stichting Groen Kempenland en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland tegen het besluit van de raad van de gemeente Bergeijk van 1 juni 2017 tot vaststelling van het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" gegrond;

II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Bergeijk van 1 juni 2017 tot vaststelling van het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" voor zover het betreft de opnemings van:

a. onderstaande onherroepelijke Nbw/Wvb- vergunningen in bijlage 6 bij de planregels:

Aanvraag: corsanummer/ zaaknr. decos	Adres bedrijfslocatie	Huisnr.	Postcode	Woonplaats	Datum besluit
C2063965	Vlieterdijk	34	5575 AM	Luyksgestel	06-08-2014
C2111868	Burgemeester Lindersweg	13	5575 XA	Luyksgestel	10-09-2014
C2077229	Neerijt	17	5575 CB	Luyksgestel	03-11-2014
C2114169	Zwarte Horst	3	5575 XB	Luyksgestel	03-11-2014
C2062185	Fressevenweg	7	5571 TP	Bergeijk	08-12-2014
C2130151	Postelseheideweg	4	5571 XB	Bergeijk	12-01-2015
C2122708	Bredasedijk	35	5571 VB	Bergeijk	21-01-2015
C2135186	Lommelsedijk	3	5575 XD	Luyksgestel	29-06-2015
C2136175	Heijerstraat	16	5563 BN	Westerhoven	30-07-2015
C2153049	Achterste Aa	18	5571 VE	Bergeijk	14-09-2015
C2141228	Fressevenweg	6	5571 TP	Bergeijk	28-10-2015
C2070398	Loveren	9	5563 AC	Westerhoven	25-11-2015
Z/004617	Bisschop Rythoviusdreef	4	5561 TD	Riethoven	23-12-2015
Z/004615	Borkelsedijk	3	5563 AM	Westerhoven	23-12-2015
Z/001333	Achterste Loo	9	5571 TA	Bergeijk	17-02-2016
Z/004758	Woeste Polder	9	5571 VH	Bergeijk	17-02-2016
C2155819	Weerderdijk	2	5563 VG	Riethoven	02-06-2016
Z/006825	Elsendijk	3	5575 XG	Luyksgestel	08-12-2015
Z/009164	Loerheideweg	13	5571 TZ	Bergeijk	09-09-2016

b. onderstaande geregistreerde PAS-melding in bijlage 8 bij de planregels:

Zaaknr. decos/ zaaknr. join	Datum en tijd binnenkomst	straat bedrijfslocatie	Huisnr.	Postcode	Plaats
64820	04-02-2016 21:14	Loveren	9	5563 AC	Westerhoven

III. draagt de raad van de gemeente Bergeijk op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat het hiervoor vermelde onderdeel II wordt verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

IV. veroordeelt de raad van de gemeente Bergeijk tot vergoeding van bij Stichting Groen Kempenland en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.575,00 (zegge: vijftienhonderdvijfenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan een van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan;

V. gelast dat de raad van de gemeente Bergeijk aan Stichting Groen Kempenland en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht ten bedrage van € 333,00 (zegge: driehonderddrieëndertig euro) vergoedt, met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan een van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan.

Aldus vastgesteld door mr. E.A. Minderhoud, voorzitter, en mr. F.D. van Heijningen, en mr. E.J. Daalder, leden, in tegenwoordigheid van mr. R.P.F. Boermans, griffier.

w.g. Minderhoud w.g. Boermans
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 22 januari 2020

429-881.

BIJLAGE

Wet natuurbescherming

[...]

Artikel 2.7

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

2. Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

3. Gedeputeerde staten verlenen een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan:

a. artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid, wanneer de vergunning betrekking heeft op een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, of

b. artikel 2.8, negende lid, wanneer zij betrekking heeft op andere handelingen dan projecten als bedoeld in onderdeel a.

4. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten en andere handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is

vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat dat besluit uitsluitend wordt vastgesteld indien is voldaan aan artikel 2.8.

Artikel 2.8

1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.

2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.

3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er zijn geen alternatieve oplossingen;

b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en

c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:

a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of

b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door Onze Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan Onze Minister.

7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.

8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

9. Voor een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel b, houden gedeputeerde staten bij het verlenen van de vergunning rekening met de gevolgen die de handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.

[...]

Planregels bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017"

[...]

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

[...]

3.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

3.4.4 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Artikel 4 Agrarisch - Paardenhouderij

[...]

4.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

4.4.3 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Artikel 5 Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

[...]

5.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

5.4.4 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Artikel 6 Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 2

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

[...]

6.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

6.4.4 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Artikel 7 Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

[...]

7.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

7.4.4 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Artikel 8 Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 2

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

[...]

8.4 Specifieke gebruiksregels

[...]

8.4.3 Veehouderij

[...]

d. Het gebruik van gronden en bouwwerken behorend tot het agrarisch bedrijf waarbij sprake is van een toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar) is niet toegestaan. Er is sprake van een toename van stikstofdepositie wanneer de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) als gevolg van de stikstofemissie van een agrarisch bedrijf op voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied meer bedraagt dan:

1. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) ten gevolge van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige planologisch legale gebruik van de gronden en bouwwerken behorend tot dat agrarisch bedrijf; dan wel

2. de stikstofdepositie (mol/ha/jaar) die in overeenstemming is met:

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming

respectievelijk artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 6 'onherroepelijke Nbw/Wnb-vergunningen'; dan wel -een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan verleende en onherroepelijke omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 6.10a van het Besluit omgevingsrecht respectievelijk hoofdstuk IX, titel 2 van de Natuurbeschermingswet 1998, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 7 'onherroepelijke omgevingsvergunningen'; dan wel

-een ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan geregistreerde melding als bedoeld in artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof, zoals opgenomen in de bij deze regels behorende bijlage 8 'geregistreerde meldingen'.

[...]

Vaststellingsbesluit wijziging paardenhouderijen

2 juli 2019

Raadsbesluit

Raadsvergadering : 02 juli 2019
Agendanr. : 6e
Onderwerp : Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 2de
Herziening Buitengebied Bergeijk 2017 n.a.v.
uitspraak Raad van State

De raad der gemeente Bergeijk;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 mei 2019;
gezien het advies van de commissie GZ d.d. 11 juni 2019.

Overwegende :

Kennis te hebben genomen van de rechterlijke uitspraak over het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" met kenmerk 201706777/1/R2 d.d. 24 april 2019;

Besluiten :

- de Notitie "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017 voor paardenhouderij n.a.v. uitspraak Raad van State" vast te stellen en de hierin geformuleerde aanpassingen te verwerken in het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017", waardoor voor alle agrarische bouwvlakken met de aanduiding "paardenhouderij" vast ligt dat op die locatie een productiegerichte paardenhouderij is toegestaan.
- Het bestemmingsplan met de plannaam "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" in pdf-formaat (toelichting), html-formaat (regels) en gml-formaat (verbeelding) en met planidentificatienummer NL.IMRO.1724.BPUthb0041-VAS2 en met de kadastrale ondergrond GBKN-Kadaster voor het plangebied, conform de artikelen 1.2.1. tot en met 1.2.5. Bro, in elektronische vorm gewijzigd vast te leggen en vast te stellen en de analoge (papieren) versie in de vorm van toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Bergeijk van 02 juli 2019.

De gemeenteraad,

J.M. van Dongen-Hermans
Griffier

A. Callewaert – de Groot
Voorzitter

Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State

24 april 2019

Raad van State

Uitspraak 201706777/1/R2

ECLI:	ECLI:NL:RVS:2019:1341
Datum uitspraak:	24 april 2019
Inhoudsindicatie:	Bij besluit van 1 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vastgesteld.

eerste aanleg - meervoudig

ro - noord-brabant

Volledige tekst

201706777/1/R2.

Datum uitspraak: 24 april 2019

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant,
2. [appellant sub 2], wonend te Bergeijk,
3. [appellant sub 3], gevestigd te Bergeijk,
4. Jaduva B.V., gevestigd te Valkenswaard,
5. Stichting Groen Kempenland, gevestigd te Netersel, gemeente Bladel, en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland, gevestigd te Bergeijk (hierna gezamenlijk en in enkelvoud: de stichtingen),

appellanten,

en

de raad van de gemeente Bergeijk,

verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 1 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben het college, [appellant sub 2], [appellant sub 3], Jaduva B.V. en de stichtingen beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De stichtingen en de raad hebben nadere stukken ingediend.

[partij A] en [partij B] hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De Afdeling heeft de behandeling van het beroep van de stichtingen, voor zover dat ziet op het onderdeel "Regeling voor de veehouderij", afgesplitst en voortgezet onder zaak nr. 201706777/3/R2.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 maart 2019, waar het college, vertegenwoordigd door J.D.F. Verboom, [appellant sub 3], vertegenwoordigd door [gemachtigde], bijgestaan door mr. J. van Groningen, advocaat te Middelharnis, Jaduva B.V., vertegenwoordigd door [gemachtigde], bijgestaan door mr. J. van Groningen, voornoemd, en de raad, vertegenwoordigd door mr. G. van de Boom en D. Nas-van Helvoort, zijn verschenen.

Voorts is [partij B], vertegenwoordigd door mr. M. Mol, rechtsbijstandverlener te Tilburg, ter zitting gehoord.

Overwegingen

Bestemmingsplan nog niet onherroepelijk

1. Tegen het plan hebben zes partijen beroep ingesteld, waaronder de stichtingen. Het beroep van de stichtingen is afgesplitst voor zover dit betrekking heeft op de stikstofproblematiek. Als gevolg hiervan zal het bestemmingsplan niet onherroepelijk worden met deze uitspraak. Het beroep van de stichtingen is in hoofdzaak gericht tegen de aan het plan ten grondslag gelegde passende beoordeling en het plan-MER, voor zover daarin de stikstofemissie en stikstofdepositie als gevolg van bemesting en beweiding en verkeersbewegingen niet zijn meegenomen bij de beoordeling van de maximale mogelijkheden van het plan. Daarnaast richt het beroep van de stichtingen zich tegen de reikwijdte van het verbod op toename van stikstofdepositie (mol/ha/jaar). Voor zover het beroep van de stichtingen betrekking heeft op het perceel [locatie 2] te Bergeijk wordt dat in deze uitspraak behandeld.

Het plan

2. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Bergeijk en het plan voorziet gedeeltelijk in een herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied Bergeijk" en de bijbehorende herziening "Herziening Buitengebied Bergeijk 2014". Het plan heeft als doel om de gewijzigde regels uit de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant (hierna: Verordening 2014) door te vertalen naar het bestemmingsplan.

Toetsingskader

3. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. De Afdeling stelt niet zelf vast of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, maar beoordeelt aan de hand van die gronden of de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

Wettelijk kader

4. De relevante wet- en regelgeving staat in de bijlage behorende bij deze uitspraak.

Het beroep van het college

Aanduiding "Paardenhouderij" plandelen [locatie 1] te Luyksgestel

5. Het college betoogt dat de plandelen met de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1" en "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1" voor de gronden van [partij B aan de [locatie 1] te Luyksgestel, voor zover daaraan de aanduiding "paardenhouderij" is toegekend, in strijd met de Verordening 2014 voorzien of kunnen voorzien in de vestiging van en omschakeling naar een paardenhouderij in de groenblauwe mantel. Ter zitting is gebleken dat het geschil zich toespitst op de vraag of de planregels naast een productiegerichte paardenhouderij ook een gebruiksgerichte paardenhouderij ter plaatse toestaan. In dat geval voorziet het plan gelet op de voorheen op het perceel rustende agrarische bestemming in de vestiging van een niet-agrarische functie terwijl niet is voldaan aan de daarvoor in artikel 6.10 van de Verordening 2014 geldende voorwaarden, aldus het college.

5.1. De raad en [partij B stellen zich op het standpunt dat ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij" ingevolge artikel 5, lid 5.1, aanhef en onder b, sub 3, en artikel 7, lid 7.1, aanhef en onder b, sub 3, van de planregels alleen een productiegerichte paardenhouderij is toegestaan, en dat dat gebruik ook door [partij B is beoogd.

5.2. De gronden aan de [locatie 1] te Luyksgestel bestaan uit meerdere percelen die worden gescheiden door de Vlieterdijk. Het westelijk deel van de gronden is, voor zover hier van belang, bestemd als "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1" en aangeduid als "paardenhouderij". Het oostelijk deel van de gronden is bestemd als "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1". Een klein deel van die oostelijk gelegen gronden is, voor zover hier van belang, aangeduid als "paardenhouderij" en heeft een apart bouwvlak, dat met de aanduiding "relatie" is verbonden met het westelijk deel van de gronden.

5.3. De Afdeling stelt vast dat de begripsomschrijvingen van paardenhouderij in artikel 1 van de planregels een onderscheid maken tussen een gebruiksgerichte en een productiegerichte paardenhouderij. In artikel 5, lid 5.1, aanhef en onder b, sub 3 en in artikel 7, lid 7.1, aanhef en onder b, sub 3, van de planregels ontbreekt dit onderscheid. Daarmee is niet uitgesloten dat op het perceel [locatie 1], anders dan de raad heeft beoogd, naast een productiegerichte paardenhouderij ook een gebruiksgerichte paardenhouderij is toegestaan. Het bestreden besluit is, voor zover dat ziet op de aanduiding "paardenhouderij" binnen de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1" en "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1" voor de gronden aan de [locatie 1], onzorgvuldig vastgesteld.

Het betoog slaagt.

Artikel 8, lid 8.2.8, onder g van de planregels

6. Het college heeft in zijn zienswijze verzocht vijf gelijklopende planregels, waaronder artikel 8, lid 8.2.8, onder g, zodanig te wijzigen dat deze planregels in overeenstemming zijn met artikel 25.1, eerste lid, onder c, van de Verordening 2014. Volgens het college zou de raad deze vijf planregels aanpassen en is voornoemde planregel ten onrechte als enige niet aangepast.

6.1. De raad stelt zich op het standpunt dat deze planregel per abuis niet is aangepast en verzoekt de Afdeling zelf in de zaak te voorzien.

6.2. De Afdeling stelt vast dat de raad blijkens het vaststellingsbesluit, gelezen in samenhang met de Nota van zienswijzen, erkent dat artikel 8, lid 8.2.8, onder g, van de planregels niet overeenstemt met de

Verordening 2014. Volgens de Nota van zienswijzen moet deze planregel zodanig worden aangepast dat het verbod om de oppervlakte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te laten toenemen, ook geldt voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde die niet worden

gebruikt voor de uitoefening van de gevestigde veehouderij. In het vastgestelde plan is artikel 8, lid 8.2.8, aanhef en onder g, van de planregels echter niet overeenkomstig de Nota van zienswijzen aangepast. De planregels stemmen in zoverre niet overeen met het vaststellingsbesluit. Gelet hierop ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit en het plan in onderlinge samenhang in zoverre zijn vastgesteld in strijd met de rechtszekerheid.

Het betoog slaagt.

De beroepen van [appellant sub 2] en de stichtingen over de [locatie 2] te Bergeijk

7. [appellant sub 2] woont aan de [locatie 3] te Bergeijk. Hij vreest voor aantasting van zijn woon- en leefklimaat als gevolg van de bestemming voor een intensieve veehouderij die in het plan aan zijn buurperceel, de [locatie 2], opnieuw is toegekend. Daarnaast vreest hij dat die bestemming de ontwikkelingsmogelijkheden voor een minicamping op zijn eigen perceel belemmert.

De stichtingen hebben blijkens hun statuten mede tot doel het bevorderen van de kwaliteit van het milieu, waaronder de lucht, de bodem en het water op het grondgebied van onder meer de gemeente Bergeijk.

Functieaanduiding veehouderij

8. [appellant sub 2] en de stichtingen betogen dat aan het plandeel met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 2" op het perceel [locatie 2] ten onrechte de functieaanduiding "specifieke vorm van agrarisch - veehouderij" is toegekend omdat het niet aannemelijk is dat binnen de planperiode op het perceel een veehouderij wordt gerealiseerd. Er worden op het perceel sinds 2009 geen dieren meer gehouden. Er is weliswaar een initiatief om op het perceel een varkenshouderij te vestigen, maar dat initiatief is niet voldoende concreet en de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kon op voorhand niet worden beoordeeld omdat voor dat initiatief een bouwvlakverandering nodig is. De raad heeft volgens [appellant sub 2] en de stichtingen de aanduiding voor een veehouderij onvoldoende onderbouwd. Volgens [appellant sub 2] zijn ook zijn belangen bij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de ontwikkelingsmogelijkheden voor een minicamping op zijn perceel onvoldoende afgewogen.

8.1. De raad stelt zich op het standpunt dat op grond van het vorige plan de ontwikkeling van een intensieve veehouderij op het perceel was toegestaan en dat er vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening geen bezwaren zijn om deze mogelijkheid wederom in het plan op te nemen. Omdat er ten tijde van de vaststelling van het plan een initiatief was voor het perceel, is daar bij de vaststelling van het plan rekening mee gehouden. De raad acht voortzetting van de bestemming passend omdat het perceel in een agrarisch landschap ligt, er al agrarische bebouwing aanwezig is en er geen overwegende bezwaren bestaan om de bestaande veehouderijlocatie te moderniseren. Voorts is de feitelijke inrichting van de Burgemeester Lindersweg volgens de raad passend bij het agrarisch buitengebied en is de verkeersintensiteit op die weg zodanig laag, dat de weg eventuele extra verkeersbewegingen die het plan met zich kan brengen, kan verwerken.

8.2. Vaststaat dat er een initiatiefnemer is die een varkenshouderij wil ontwikkelen op het perceel. Dat ter plaatse sinds 2009 geen dieren worden gehouden, betekent niet dat het plan in zoverre niet uitvoerbaar is. Ter zitting heeft de raad onweersproken gesteld dat binnen het toegekende bouwvlak een veehouderij kan worden geëxploiteerd. Dat volgens [appellant sub 2] en de stichtingen voor het initiatief een bouwvlakverandering nodig is die nog moet worden beoordeeld, betekent niet dat de raad van de bestemming voor een veehouderij had moeten afzien. In de planregels is ook rekening gehouden met een bouwvlakverandering door daartoe een wijzigingsbevoegdheid op te nemen.

8.3. De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de raad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening niet in redelijkheid aan het perceel opnieuw een bestemming voor een intensieve veehouderij heeft kunnen toekennen.

Daarbij betreft de Afdeling dat er volgens de raad geen bezwaren zijn om het perceel voor een intensieve veehouderij te bestemmen. Het perceel ligt niet in een gebied dat in de Verordening 2014 is aangewezen als "beperkingen veehouderij". Met de bescherming van de groenblauwe mantel in de Verordening 2014 heeft de raad rekening gehouden door aan de gronden de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 2" met de aanduiding "overige zone - groenblauwe mantel" toe te kennen. Verder maakt het perceel volgens de bij de Structuurvisie Bergeijk behorende kaart deel uit van het open agrarisch landschap en zijn er aan het perceel geen bijzondere waarden toegekend.

Ook heeft de raad de gevolgen van het plan voor het woon- en leefklimaat van [appellant sub 2] beoordeeld. Uit een onderzoek naar de actuele geursituatie in Bergeijk volgt dat de achtergrondbelasting ter plaatse van de woning van [appellant sub 2] tussen de 7 en 13 ouE/m³ bedraagt. Daarmee is er volgens de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij sprake van een redelijk goed woon- en leefklimaat. Volgens de raad kan het plan weliswaar leiden tot een geringe toename van de geurbelasting, maar die toename zal niet tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat leiden ter plaatse van de woning van [appellant sub 2]. Dit omdat in artikel 6, lid 6.5.6, aanhef en onder d, van de planregels een maximum is gesteld aan de achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten bij ingebruikname van gebouwen binnen het bouwvlak ten behoeve van een veehouderij. De Afdeling acht dit standpunt niet onredelijk.

Voor zover [appellant sub 2] heeft gesteld dat de aanduiding voor een veehouderij in de weg staat aan de ontwikkeling van een minicamping op zijn perceel, overweegt de Afdeling dat dit geen bestaand recht is waar bij de vaststelling van het plan rekening mee moet worden gehouden. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de door [appellant sub 2] geuite wens om een minicamping te ontwikkelen onvoldoende is om in de belangenafweging te betrekken.

De betogen falen.

Milieueffectrapport

9. [appellant sub 2] en de stichtingen betogen dat in het milieueffectrapport (hierna: het MER) ten onrechte geen kwantitatief inzicht is geboden in de geurbelasting in de huidige situatie en bij de maximale invulling van de planologische mogelijkheden voor het perceel.

9.1. De raad stelt zich op het standpunt dat er voldoende inzicht is gegeven in de geurhindersituatie in het plangebied. Een kwantitatieve beschouwing van de effecten van dit plan leidt volgens de raad tot een onrealistisch beeld. Volgens de raad blijft het daadwerkelijke effect van individuele ontwikkelingsmogelijkheden binnen de wet- en regelgeving.

9.2. In het MER is onderzocht wat de gevolgen zijn van de maximale in het plan geboden ontwikkelingsruimte voor veehouderijen. Met betrekking tot geur zijn de effecten van dit plan vergelijkbaar geacht met het scenario A 100% dat in de "Gebiedsvisie en verordening voor de gemeente Bergeijk" van SRE Milieudienst van oktober 2007 (hierna: de gebiedsvisie) is afgewogen en acceptabel geacht. Dat scenario is een worstcasebenadering en geeft weer wat de achtergrondbelasting bedraagt indien alle veehouderijen hun maximale individuele geurbelasting die elk bedrijf mag veroorzaken op een geurgevoelig object, volledig zouden benutten. Vanwege het beperkte aantal gewijzigde agrarische inrichtingen in de periode 2007 tot 2015 en het verplicht toepassen van emissiearme staltechnieken, is het aannemelijk dat de geursituatie in 2015 niet of niet in betekende mate afwijkt van de geursituatie in 2007,

aldus het MER. Naast het worstcasescenario zijn in het MER ook de resultaten weergegeven van een in 2016 door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant uitgevoerd onderzoek naar de achtergrondbelasting. Vervolgens wordt in het MER geconcludeerd dat de in dit plan geboden ontwikkelingsruimte een groei van de veestapel met zich zal brengen, en dat die groei zonder bescherming en mitigerende maatregelen tot een toename van geuruitstoot zal leiden. Omdat de toename van geuruitstoot beperkt wordt door wet- en regelgeving is het uiteindelijke effect van dit plan in het MER neutraal tot enigszins negatief beoordeeld. Gelet op het voorgaande heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat er voldoende inzicht is in de geursituatie in het plangebied. De Afdeling ziet dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat in het MER ook kwantitatief inzicht had moeten worden geboden in de geurbelasting.

Het betoog faalt.

Volksgezondheid

10. Voor zover [appellant sub 2] en de stichtingen betogen dat de raad de gezondheidsrisico's van het plan niet heeft beoordeeld, overweegt de Afdeling dat in het MER en in de plantoelichting is ingegaan op de effecten van het plan op de gezondheid van omwonenden, zodat dat betoog feitelijke grondslag mist.

Voor zover [appellant sub 2] en de stichtingen onder verwijzing naar het rapport "Emissies van endotoxinen uit de veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering" van Wageningen University & Research van juni 2016 (hierna: het endotoxinerapport) betogen dat de raad in het kader van volksgezondheid objectieve criteria in de planregels had moeten opnemen, overweegt de Afdeling als volgt.

In haar uitspraak van 25 juli 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2395](#) heeft de Afdeling reeds overwogen dat er, wat betreft de voor blootstelling aan endotoxinen te hanteren advieswaarde en de wijze waarop kan worden berekend welke concentratie endotoxinen zal worden veroorzaakt door een veehouderij, in ieder geval thans nog een aanzienlijk aantal vragen is waarvoor verder wetenschappelijk onderzoek is vereist. Voorts heeft de Afdeling daarin overwogen dat wat endotoxinen betreft er geen eenduidige wettelijke regeling is die bepaalt op welke wijze bestuursorganen de mogelijke gevolgen van de emissie van endotoxinen bij veehouderijen in hun besluitvorming moeten betrekken.

In de plantoelichting staat dat er via gemeentelijk beleid rekening kan worden gehouden met de mogelijke effecten van veehouderijen op de volksgezondheid, bijvoorbeeld via het "Plan van Aanpak Aandachtslocaties Bergeijk" en de "Notitie handelingsperspectieven veehouderij en volksgezondheid, endotoxine toetsingskader 1.0". Voorts heeft de raad er op gewezen dat indien er een ander of aangescherpt toetsingskader voorhanden komt, artikel 6, lid 6.3.2, aanhef en onder c en lid 6.5.6, aanhef en onder c, van de planregels, het mogelijk maakt om aan dat kader te toetsen.

Gelet op het voorgaande heeft de raad in redelijkheid geen aanleiding hoeven te zien om in de planregels objectieve criteria op te nemen met betrekking tot de volksgezondheid.

De betogen falen.

Planregels

11. [appellant sub 2] en de stichtingen betogen dat artikel 6, lid 6.2.2, aanhef en onder c, van de planregels, voor zover daarin een toename van de oppervlakte van bedrijfswoningen en daar bijbehorende bouwwerken is toegestaan, in strijd is met artikel 6.4, vierde lid, van de Verordening 2014. Op grond van deze bepaling is een toename van de oppervlakte van

gebouwen alleen toegestaan voor nevenfuncties, niet zijnde veehouderijen. [appellant sub 2] en de stichtingen stellen dat een bedrijfswoning en daar bijbehorende bouwwerken niet vallen onder het begrip "nevenfunctie" als bedoeld in de planregels.

11.1. De raad stelt zich op het standpunt dat hij heeft aangesloten bij de omschrijving van het begrip nevenfunctie in de toelichting van de Verordening 2014. In de toelichting zijn een bedrijfswoning en daar bijbehorende bouwwerken inderdaad niet genoemd, maar volgens de raad moet de Verordening 2014 niet zo worden uitgelegd dat voornoemde gebouwen niet onder de uitzonderingsbepaling voor nevenfuncties vallen. Volgens de raad is artikel 6, lid 6.2.2, onder c, van de planregels in overeenstemming met de Verordening 2014 .

11.2. De Afdeling volgt de raad in zijn standpunt dat artikel 6.4, vierde lid, van de Verordening 2014 geen betrekking heeft op de bedrijfswoning en daar bijbehorende bouwwerken. De toelichting bij artikel 6.4 verwijst naar de toelichting bij artikel 7.4 en daar is vermeld dat ter voorkoming van ingebruikname van nieuwe gebouwen voor een veehouderij, zonder dat daarvoor een planologische afweging is gemaakt, in het bestemmingsplan geborgd dient te zijn dat de gebouwen alleen gebruikt mogen worden voor de beoogde nevenfunctie. Naar het oordeel van de Afdeling volgt hier uit dat met artikel 6.4, vierde lid, van de Verordening 2014 alleen beoogd is te regelen dat ingebruikname van gebouwen voor een veehouderij zonder planologische afweging verboden is, en niet ook ingebruikname van de bedrijfswoning en daarbij behorende bouwwerken. In hetgeen [appellant sub 2] en de stichtingen hebben aangevoerd ziet de Afdeling daarom geen aanleiding voor het oordeel dat artikel 6, lid 6.2.2, onder c, van de planregels in strijd is met het artikel 6.4, vierde lid, van de Verordening 2014.

Het betoog faalt.

De beroepen van [appellant sub 3] en Jaduva B.V.

12. [appellant sub 3] is voornemens aan de [locatie 4] te Bergeijk een nertsenhouderij te exploiteren. Jaduva B.V. exploiteert sinds 2007 aan [locatie 5] te Westerhoven een nertsenhouderij. De percelen zijn, voor zover hier van belang, beide bestemd als "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1" met de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - veehouderij" en een bouwvlak. In de "Tabel Diersoorten", opgenomen in Bijlage 5 van de bij deze aanduiding behorende planregels, is voor beide percelen "Pelsdieren" als enige toegelaten diersoort aangekruist.

Volgens [appellant sub 3] en Jaduva B.V. heeft de raad onvoldoende rekening gehouden met de bijzondere situatie waarin zij verkeren vanwege de Wet verbod pelsdierhouderij. Op grond van deze wet is het na 1 januari 2024 verboden om pelsdieren te houden.

[appellant sub 3] en Jaduva B.V. stellen dat hun bedrijfsmogelijkheden in het plan teveel worden beperkt. Zij betogen dat de raad met het oog op de Wet verbod pelsdierhouderij in de Tabel Diersoorten ook had moeten voorzien in het houden van andere diersoorten dan alleen pelsdieren. [appellant sub 3] wenst in ieder geval ook de mogelijkheid voor een pluimveehouderij, waarvoor in het verleden een vergunning was verleend, te behouden.

Voorts betogen zij dat de planregels onvoldoende zekerheid en onvoldoende ruimte bieden om na 1 januari 2024 om te kunnen schakelen van een nertsenhouderij naar een andere veehouderij.

13. De raad stelt zich op het standpunt dat omschakeling naar een andere diercategorie een zorgvuldige afweging vergt die bij de vaststelling van het plan nog niet kon worden gemaakt omdat onduidelijk is wanneer, naar welke diercategorie, en in welke omvang zal worden omgeschakeld. Daarom zijn alleen de diersoorten waarvoor een actuele

omgevingsvergunning is verleend opgenomen in de Tabel Diersoorten. De raad stelt zich voorts op het standpunt dat de planregels voldoende mogelijkheden bieden voor omschakeling, en dat daarin de voorwaarden uit de Verordening 2014 zijn overgenomen.

Tabel Diersoorten

14. Met betrekking tot de toegelaten diersoorten die bij de adressen van [appellant sub 3] en Jaduva B.V. in de Tabel Diersoorten zijn opgenomen, overweegt de Afdeling het volgende. Vaststaat dat de stallen voor het houden van pluimvee op het perceel van [appellant sub 3] al jaren niet meer in gebruik zijn. De raad heeft er in de Nota van zienswijzen op gewezen dat er bewust voor is gekozen om in het plan op perceelsniveau toegelaten diercategorieën vast te leggen om uit ruimtelijk oogpunt ongewenste intensivering van veehouderijen in het buitengebied door verandering van diersoorten te voorkomen. Voor het houden van andere diersoorten dan in de Tabel Diersoorten is in de planregels een omschakelingsregeling opgenomen waaraan concrete initiatieven kunnen worden getoetst. Naar het oordeel van de Afdeling is deze wijze van bestemmen niet onredelijk.

Voor de in de Tabel Diersoorten op perceelsniveau toegelaten diersoorten heeft de raad de meest actuele omgevingsvergunning als uitgangspunt genomen. [appellant sub 3] en Jaduva B.V. hebben ter zitting bevestigd dat in hun geval de omgevingsvergunningen voor een nertsenhouderij het meest actueel zijn. Voorts hebben [appellant sub 3] en Jaduva B.V. geen stukken met betrekking tot concrete initiatieven overgelegd waaruit volgt welke andere diersoort zij willen gaan houden, zodat de raad ten tijde van de vaststelling van het plan niet kon beoordelen of het houden van een andere diersoort dan nertsen in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Gelet op het voorgaande heeft de raad in redelijkheid geen aanleiding hoeven te zien om in de Tabel Diersoorten voor de percelen van [appellant sub 3] en Jaduva B.V. naast pelsdieren ook andere diersoorten op te nemen.

De betogen falen.

Planregels

Artikel 7, lid 7.3.2, aanhef en onder c, van de planregels

15. [appellant sub 3] en Jaduva B.V. betogen dat in artikel 7, lid 7.3.2, onder c, van de planregels ten onrechte niet-objectieve voorwaarden, zoals effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid, en afwikkeling van het verkeer, zijn opgenomen. Uit het plan volgt niet op welke wijze aan deze voorwaarden wordt getoetst, zodat niet vaststaat wanneer hieraan wordt voldaan.

15.1. De raad heeft in dit geval aangesloten bij de eisen die de Verordening 2014 in artikel 3.1, aanhef en derde lid, onder b en c, stelt ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat deze eisen in de planregels zijn opgenomen om te verduidelijken waar het bevoegd gezag bij een aanvraag omgevingsvergunning expliciet aan zal toetsen. Voorts heeft de raad erop gewezen dat het opnemen van kwantitatieve normen in een plan voor het buitengebied onwenselijk is omdat de inpasbaarheid van nieuwe bebouwing voor veehouderijen sterk afhankelijk is van de schaal van het initiatief en de locatie.

15.2. De Afdeling stelt voorop dat de raad bij de vaststelling van een bestemmingsplan beleidsruimte heeft om regels en voorwaarden te verbinden aan bijvoorbeeld het wijzigen van de omvang van bedrijfsgebouwen voor een veehouderij, die hij vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De voorwaarden genoemd onder c zijn voldoende duidelijk, zodat geen grond bestaat voor het oordeel dat de planregel in zoverre niet door voldoende objectieve normen wordt begrensd.

Het betoog faalt.

Artikel 7, lid 7.5.4, van de planregels

16. [appellant sub 3] en Jaduva B.V. betogen dat niet duidelijk is wat de meerwaarde is van de voorwaarden genoemd in artikel 7, lid, 7.5.4, onder d en e, van de planregels ten opzichte van de voorwaarde genoemd in artikel 7, lid, 7.5.4, onder c van die bepaling. Voorts betogen zij dat het niet strookt met een goede ruimtelijke ordening om, los van gebiedsspecifieke kenmerken, een vast percentage voor de achtergrondbelasting van geur te hanteren.

16.1. Artikel 7, lid 7.5.4, van de planregels voorziet in een bevoegdheid om bij omgevingsvergunning af te wijken van de gebruiksregels voor bedrijfsgebouwen voor veehouderijen. De raad heeft voor de voorwaarden die zijn opgenomen onder c aangesloten bij de eisen die de Verordening 2014 stelt ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit. Het bevoegd gezag heeft bij de toets aan die voorwaarden de ruimte om een belangenafweging te maken. Voor de voorwaarden die zijn opgenomen onder d en e heeft de raad aangesloten bij de kwantitatieve eisen die artikel 6.3, tweede lid, aanhef en onder a, sub III en IV, van de Verordening 2014 aan een plan stelt dat is gelegen in de groenblauwe mantel. Het bevoegd gezag heeft hierbij geen afwegingsruimte omdat de Verordening 2014 de kwantitatieve eisen ter bescherming van provinciale belangen dwingend heeft voorgeschreven. Gelet op het voorgaande werken de voorwaarden genoemd onder c, d en e aanvullend aan elkaar. In hetgeen [appellant sub 3] en Jaduva B.V. hebben aangevoerd bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat onvoldoende duidelijk is wat de meerwaarde van de voorwaarden ten opzichte van elkaar is.

16.2. Met betrekking tot het betoog dat in strijd met een goede ruimtelijke ordening een vast percentage voor de achtergrondbelasting, zoals opgenomen in artikel 7, lid 7.5.4, aanhef en onder d, van de planregels, wordt gehanteerd, overweegt de Afdeling dat zij in haar uitspraak van 19 juli 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1969](#), het opnemen van normen voor de achtergrondbelasting in een bestemmingsplan in beginsel ruimtelijk relevant en aanvaardbaar heeft geacht. Daartoe heeft de Afdeling in die uitspraak overwogen dat de Wet geurhinder en veehouderij uitsluitend betrekking heeft op de voorgrondbelasting, die bestaat uit de geurbelasting die een individuele veehouderij op een geurgevoelig object veroorzaakt. Voor de cumulatieve geurbelasting van het totale aantal veehouderijen in een gebied, de achtergrondbelasting, wordt in de Wet geurhinder en veehouderij, noch in andere wetgeving een kader geboden. De beoordeling en normering van de cumulatieve geurbelasting moet derhalve in beginsel plaatsvinden in het ruimtelijke spoor, waaronder in een bestemmingsplan. In het kader van een bestemmingsplan kan, ter bescherming van het woon- en leefklimaat in de desbetreffende gemeente, een bredere toets dan uitsluitend de geurbelasting van een individuele veehouderij worden uitgevoerd.

Voor zover [appellant sub 3] en Jaduva B.V. hebben aangevoerd dat voor nertsen geen wettelijke geuremissienormen zijn vastgesteld, en dat daarom in het specifieke geval van de nertsenhouders niet aan de achtergrondbelasting getoetst kan worden, overweegt de Afdeling het volgende. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat in het "Rapport 340. Fijnstofemissie uit stallen: nertsen" van Wageningen UR Livestock Research van januari 2011 onder meer geuremissies van nertsen in odour units per tijdseenheid zijn berekend. Aan de hand daarvan is de geurbelasting doorberekend, zodat voor zowel de achtergrond- als voor de voorgrondbelasting aan odour units per tijdseenheid kan worden getoetst. Voorts heeft de raad toegelicht dat deze berekeningen ook zijn gebruikt bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de vestiging van een nertsenhouders aan de [locatie 4] te Bergeijk. De Afdeling is gelet op het voorgaande van oordeel dat het ontbreken van een wettelijke geuremissienorm voor nertsen niet betekent dat geurhinder als gevolg van nertsen niet kan worden berekend en bij de regeling over cumulatieve geurhinder kan worden betrokken. Het betoog faalt.

Artikel 7, lid 7.5.5, aanhef en onder c, van de planregels

17. [appellant sub 3] en Jaduva B.V. betogen met betrekking tot het bepaalde in artikel 7, lid 7.5.5, aanhef en onder c, van de planregels dat de milieueffecten van een nertsenhouderschap niet vergelijkbaar zijn met de milieueffecten van het houden van een andere diersoort.

17.1. Voor zover [appellant sub 3] en Jaduva B.V. de ruimtelijke relevantie van deze planregel betwisten, heeft de Afdeling in haar uitspraak van 28 december 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:3499](#) al overwogen dat de op een veehouderij aanwezige diersoort ruimtelijk relevant is en dat de raad in redelijkheid een voorwaarde kan opnemen dat de ruimtelijk relevante milieueffecten, die bijvoorbeeld in het kader van de milieueffectrapportage zijn onderzocht, niet mogen verslechteren bij het wijzigen van de aanwezige diersoort. De raad heeft de voorwaarde in artikel 7, lid 7.5.5, aanhef en onder c, opgenomen om te voorkomen dat bij omschakeling ongewenste ruimtelijk relevante effecten optreden. Voor zover [appellant sub 3] en Jaduva B.V. aanvoeren dat de milieueffecten van het houden van nertsen niet vergeleken kunnen worden met die van andere diersoorten, heeft de raad ter zitting toegelicht dat ammoniak-, geur- en fijnstofemissie van nertsen berekend kunnen worden. Voorts heeft de raad uiteengezet dat er nu ook al een materiële beoordeling plaatsvindt van ruimtelijk relevante milieueffecten van nertsen, zoals met betrekking tot geurhinder, en dat er geen reden is waarom deze milieueffecten niet kunnen worden vergeleken met die van andere diersoorten. [appellant sub 3] en Jaduva B.V. hebben niet aannemelijk gemaakt dat zij in hun specifieke situatie op voorhand naar geen enkele andere diersoort in andere aantallen kunnen omschakelen. Concrete gegevens daarvoor ontbreken. Gelet op het voorgaande ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad artikel 7, lid 7.5.5, aanhef en onder c, van de planregels niet in redelijkheid heeft kunnen vaststellen.

Het betoog faalt.

Verschil tussen artikel 7, lid 7.5.4 en 7.5.5, van de planregels

18. Voor zover [appellant sub 3] en Jaduva B.V. betogen dat artikel 7, lid 7.5.4 en lid 7.5.5, van de planregels aanmerkelijk van elkaar verschillen zonder dat daarvoor een ruimtelijke relevantie bestaat, overweegt de Afdeling het volgende. Artikel 7, lid 7.5.4, van de planregels voorziet in de mogelijkheid om af te wijken van het verbod om gebouwen die niet in gebruik zijn voor de uitoefening van een veehouderij, voor de uitoefening van een veehouderij in gebruik te nemen. Artikel 7, lid 7.5.5, van de planregels voorziet in de mogelijkheid om af te wijken van de toegelaten diersoort die is opgenomen in de Tabel Diersoorten, zodat geheel of gedeeltelijk kan worden omgeschakeld naar het bedrijfsmatig houden van een andere diersoort. Lid 7.5.4 heeft derhalve betrekking op het gebruik van bedrijfsgebouwen en lid 7.5.5 ziet op het houden van specifieke diersoorten. Er bestaat geen grond voor het oordeel dat voor deze van elkaar te onderscheiden regelingen de ruimtelijke relevantie ontbreekt. Het betoog faalt.

Conclusie

19. In hetgeen het college heeft aangevoerd, ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover het betreft de aanduiding "paardenhouderij" binnen de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1" en "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1" voor de gronden aan de [locatie 1], onzorgvuldig is vastgesteld. Voor zover het betreft artikel 8, lid 8.2.8, onder g, van de planregels, is het besluit genomen in strijd met de rechtszekerheid. Het beroep van het college is gegrond, zodat het bestreden besluit in zoverre dient te worden vernietigd.

20. Gelet op het voorgaande zijn de beroepen van [appellant sub 2], [appellant sub 3], Jaduva B.V. en de stichtingen, voor zover in deze uitspraak behandeld, ongegrond.

Opdracht

21. Gelet op de mogelijke belangen van andere paardenhouderijen dan de paardenhouderij aan de [locatie 1], ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) de raad op te dragen om voor het vernietigde plandeel met de aanduiding "paardenhouderij" voor de gronden aan de [locatie 1] met inachtneming van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen. De Afdeling zal daartoe een termijn stellen.

Zelf voorzien

22. Nu niet aannemelijk is dat andere derdebelanghebbenden hierdoor in hun belangen zouden kunnen worden geschaad, ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb wat betreft het vernietigde artikel 8, lid 8.2.8, onder g, van de planregels op de hierna te melden wijze zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat deze uitspraak ten aanzien van dit plandeel in de plaats treedt van het bestreden besluit voor zover dit is vernietigd. Hierbij betreft de Afdeling dat de raad de Afdeling heeft verzocht zelf in de zaak te voorzien door de planregel aan te passen zoals bedoeld in de Nota van zienswijzen.

Verwerking in www.ruimtelijkeplannen.nl

23. Uit een oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen de hierna in de beslissing nader aangeduide onderdelen van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl en daaraan de aantekening toe te voegen dat het plan nog niet onherroepelijk is.

Proceskosten

24. Ten aanzien van het college is van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen niet gebleken.

Ten aanzien van [appellant sub 2], [appellant sub 3], Jaduva B.V. en de stichtingen, voor zover thans aan de orde, bestaat voor een proceskostenveroordeling geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep van het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant gegrond;
- II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Bergeijk van 1 juni 2017 tot vaststelling van het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017", voor zover het betreft:
  - a. de aanduiding "paardenhouderij" binnen de bestemmingen "Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1" en "Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1" voor de gronden aan de [locatie 1] te Luyksgestel;
  - b. artikel 8, lid 8.2.8, onder g, van de planregels;
- III. draagt de raad van de gemeente Bergeijk op om binnen 12 weken na verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit te nemen voor het onder II.a. vernietigde plandeel en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;
- IV. bepaalt dat artikel 8, lid 8.2.8, onder g, van de planregels als volgt komt te luiden:

"Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' mag de oppervlakte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten hoogste de omvang hebben:

1. die op het tijdstip van vaststelling van het onderhavige bestemmingsplan legaal aanwezig is of in uitvoering is;

2. die gebouwd mag worden krachtens een voor het tijdstip van vaststelling van dit bestemmingsplan verleende omgevingsvergunning.";

V. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het besluit van 1 juni 2017, voor zover dit in het hiervoor vermelde onderdeel II.b. is vernietigd;

VI. verklaart de beroepen van [appellant sub 2], [appellant sub 3] en Jaduva B.V. ongegrond;

VII. verklaart het beroep van Stichting Groen Kempenland en Stichting Milieu-Werkgroep Kempenland voor zover het betrekking heeft op het perceel [locatie 2] te Bergeijk ongegrond;

VIII. draagt de raad van de gemeente Bergeijk op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de hiervoor vermelde onderdelen II.b., IV. en V., worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

IX. gelast dat de raad van de gemeente Bergeijk aan het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant het door hem voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van: € 333,00 (zegge: driehonderddrieëndertig euro) vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. J.C. Kranenburg, voorzitter, en mr. B.J. van Ettehoven en mr. E.A. Minderhoud, leden, in tegenwoordigheid van mr. R.P.F. Boermans, griffier.

w.g. Kranenburg w.g. Boermans
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 24 april 2019

429-881.

Bijlage

Verordening ruimte 2014

Artikel 3 Bevordering ruimtelijke kwaliteit

3.1 Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit

1. De toelichting bij een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling bevat een verantwoording dat:

a. het plan bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid;

b. toepassing is gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

[...]

3. Ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit bevat de toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid een verantwoording waaruit blijkt dat:

- a. in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de in het plan begrepen gronden en de naaste omgeving, in het bijzonder wat betreft de bodemkwaliteit, de waterhuishouding, de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, de cultuurhistorische waarden, de ecologische waarden, de aardkundige waarden en de landschappelijke waarden;
  - b. de omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, past in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid;
  - c. een op de beoogde ruimtelijke ontwikkeling afgestemde afwikkeling van het personen- en goederenvervoer is verzekerd, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor, inclusief openbaar vervoer, een en ander onder onverminderd hetgeen in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en elders in deze verordening is bepaald.
4. Het eerste tot en met derde lid is niet van toepassing op een uitwerking van een bestemmingsplan, mits dat niet ouder is dan tien jaar, als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder b, van de wet.

[...]

Artikel 6 Groenblauwe mantel

[...]

6.3 Veehouderijen

[...]

2. Een bestemmingplan gelegen in groenblauwe mantel bepaalt voor een bestaande veehouderij dat:
- a. een toename van de oppervlakte van de bestaande gebouwen alleen is toegestaan indien:
    - I. maatregelen worden getroffen en in stand gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij;
    - II. de ontwikkeling vanuit een goede leefomgeving en gelet op de aspecten als benoemd in artikel 3.1, derde lid, onder b en c, inpasbaar is in de omgeving;
    - III. is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert;
    - IV. is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM10) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³;
    - V. een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling.
  - b. binnen gebouwen dieren -al dan niet in hokken- alleen op de grond gehouden mogen worden, onverlet voorzieningen voor dierenwelzijn, met uitzondering van volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen gebruikt mogen worden;

c. bij een gebruikswijziging van bestaande gebouwen, gericht op het in gebruik nemen van deze gebouwen voor de uitoefening van de veehouderij, wordt voldaan aan de bepalingen zoals opgenomen onder a.

[...]

6.4 Afwijkende regels veehouderij

1. In afwijking van artikel 6.3, eerste lid onder b, kan een bestemmingsplan uitbreiding van een zorgvuldige veehouderij boven de 1,5 hectare mogelijk maken indien er sprake is van één of meer van de volgende situaties:

a. de veehouderij blijvend beschikt over voldoende grond voor een veebezetting van 2 GVE per hectare grond of minder.

b. er sprake is van de sanering van een overbelaste situatie waarbij:

I. er elders feitelijk en juridisch een veehouderij wordt opgeheven;

II. er per saldo geen groei plaatsvindt van het vergunde aantal dieren.

c. dit noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een zorgvuldige veehouderij vanwege een vernieuwend bedrijfsconcept, mits:

I. de noodzaak daartoe blijkt uit een advies van door Gedeputeerde Staten benoemde deskundigen;

II. het bestemmingsplan borgt dat het vernieuwende bedrijfsconcept deel uitmaakt van de zorgvuldige veehouderij.

2. Er is sprake van een overbelaste situatie als bedoeld in het eerste lid onder b indien:

a. er vanwege de cumulatieve uitstoot van milieubelastende stoffen een aanzienlijke overschrijding bestaat van de in artikel 6.3, eerste lid onder d en e, opgenomen normen waardoor geen goed woon- en leefklimaat geborgd kan worden; of

b. er vanwege de cumulatieve uitstoot van milieubelastende stoffen een aantasting van in de nabijheid gelegen ecologische waarden plaatsvindt.

3. In afwijking van artikel 6.3, eerste lid onder b, kan een bestemmingsplan bepalen dat de omvang van het bouwperceel met ten hoogste 0,5 hectare wordt vergroot indien:

a. het bedrijf vanwege de bedrijfsvoering in overwegende mate is aangewezen op de opslag van ruwvoer;

b. de ruimte binnen het bouwperceel niet aanwezig is;

c. het bestemmingsplan borgt dat deze 0,5 hectare uitsluitend gebruikt wordt ten behoeve van voorzieningen -geen gebouwen zijnde- voor de opslag van ruwvoer.

4. In afwijking van artikel 6.3, tweede lid, onder a, kan een bestemmingsplan voorzien in een toename van de oppervlakte van de bestaande gebouwen indien:

a. het bestemmingsplan borgt dat de gebouwen alleen gebruikt mogen worden voor een ter plaatse toegelaten nevenfunctie, niet zijnde veehouderij, en

b. gebruikswijziging van de gebouwen ten behoeve van de veehouderij alleen is toegestaan indien overeenkomstige toepassing is gegeven aan artikel 6.3, tweede lid, onder a.

[...]

Artikel 25 Beperkingen veehouderij

25.1 Beperkingen veehouderij

1. In afwijking van artikel 5.1, eerste lid onder c (bescherming ecologische hoofdstructuur), artikel 6.3 en artikel 7.3 (veehouderij) bepaalt een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding 'Beperkingen veehouderij' dat:

[...]

c. de oppervlakte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten hoogste de omvang heeft van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde die:

I. op 21 september 2013 legaal aanwezig of in uitvoering waren; of

II. gebouwd mogen worden krachtens een vóór 21 september 2013 verleende omgevingsvergunning; of

III. zijn gebaseerd op een vóór 21 september 2013 ingediende volledige en ontvankelijke aanvraag voor omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan.

[...]

Planregels bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017"

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

agrarisch bedrijf:

een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van telen van gewassen of het houden van dieren, waarbij onderscheid wordt gemaakt in:

- a. een (vollegroonds)teeltbedrijf;
- b. een glastuinbouwbedrijf;
- c. een veehouderij;
- d. een overig agrarisch bedrijf;

[...]

c veehouderij

een agrarisch bedrijf gericht op het fokken, mesten en houden van runderen, varkens, schapen, geiten, pluimvee, tamme konijnen en pelsdieren, waarbij nader onderscheid wordt gemaakt in:

1. geiten - en schapenhouderij;
2. melkrundvee;
3. pelsdierhouderij;
4. pluimvee;
5. varkens;
6. vleesrundvee;

d overig agrarisch bedrijf:

een agrarisch bedrijf, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf, gebruiksgerichte paardenhouderij of veehouderij, dat is gericht op het fokken van paarden, het telen van vissen, wormen, insecten en/of gewassen met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen, niet zijnde kassen, plaatsvindt, zoals witlof of champignons.

agrarisch verwant bedrijf:

bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik gemaakt wordt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden, met uitzondering van mestbewerking;

Voorbeelden van agrarisch verwante bedrijven zijn: dierenasiels, dierenklinieken, groen-composteringsbedrijven, hondenkennels, hoveniersbedrijven, instellingen voor agrarisch praktijkonderwijs, proefbedrijven.

[...]

paardenhouderij (gebruiksgericht):

het bedrijfsmatig, niet op agrarische productie gericht houden en stallen van paarden en pony's, met mogelijk als ondergeschikte nevenfunctie het fokken, africhten, trainen en berijden van paarden en pony's. Deze paardenhouderijen zijn te beschouwen als agrarisch verwante bedrijven.

paardenhouderij (productiegericht)/paardenfokkerij:

paardenhouderij waar uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan/met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten en trainen en verhandelen van paarden. Deze paardenhouderijen zijn te beschouwen als (overige) agrarische bedrijven.

[...]

Artikel 5 Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;
- b. (vollegronds)teeltbedrijven, met dien verstande dat uitsluitend ter plaatse van de aanduiding:
  1. 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' een veehouderij is toegestaan, met dien verstande dat uitsluitend de diersoorten zoals opgenomen in de tabel 'Diersoorten veehouderijen' in bijlage 5 bedrijfsmatig mogen worden gehouden;
  2. 'specifieke vorm van agrarisch - overig agrarisch bedrijf' overige agrarische bedrijven zijn toegestaan;
  3. 'paardenhouderij' paardenhouderijen zijn toegestaan;

waarbij niet meer dan één agrarisch bedrijf aanwezig mag zijn per bouwvlak;

[...]

Artikel 6 Agrarisch met waarden - Landschapswaarden - 2

[...]

6.2 Bouwregels

[...]

6.2.2 Bedrijfsgebouwen ten behoeve van veehouderijen

Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen ten behoeve van veehouderijen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' gelden de volgende voorwaarden:

[...]

c. De oppervlakte van gebouwen, met uitzondering van de bedrijfswoning en bijbehorende bouwwerken bij de bedrijfswoning en gebouwen die niet worden gebruikt voor de uitoefening van de gevestigde veehouderij, mag ten hoogste de omvang hebben:

-die op het tijdstip van vaststelling van het onderhavige bestemmingsplan legaal aanwezig is of in uitvoering is;

-die gebouwd mag worden krachtens een voor het tijdstip van vaststelling van dit bestemmingsplan verleende omgevingsvergunning.

d. In afwijking van het bepaalde onder c is ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' een toename van de oppervlakte voor bedrijfsgebouwen die niet worden gebruikt voor de veehouderij, maar voor een ter plaatse toegelaten nevenfunctie, ook niet toegestaan.

[...]

6.3 Afwijken van bouwregels

[...]

6.3.2 Afwijken oppervlakte bedrijfsgebouwen veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 6.2.2 onder c voor de uitbreiding van de oppervlakte bedrijfsgebouwen binnen het bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij', waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' is uitbreiding van de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van een veehouderij uitsluitend toegestaan indien sprake is van een veehouderij die wordt aangemerkt als grondgebonden veehouderij op grond van de criteria die zijn opgenomen in nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

b. Er dienen maatregelen te worden getroffen en in stand te worden gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij. Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij indien wordt voldaan aan de nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

c. De uitbreiding dient vanuit een goede leefomgeving en gelet op de omvang van de bebouwing, de effecten vanwege milieuaspecten, de effecten vanwege volksgezondheid en de afwikkeling van het verkeer inpasbaar te zijn in de omgeving.

d. Er is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan

voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert.

e. Er is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM10) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³.

f. Er is een zorgvuldige dialoog gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving bij het initiatief.

[...]

6.5 Afwijken van de gebruiksregels

[...]

6.5.6 Gebruik bedrijfsgebouwen ten behoeve van veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 6.4.4 onder b voor het gebruik van gebouwen binnen het bouwvlak ten behoeve van een veehouderij, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' is uitbreiding van de oppervlakte van gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van een veehouderij uitsluitend toegestaan indien sprake is van een veehouderij die wordt aangemerkt als grondgebonden veehouderij op grond van de criteria die zijn opgenomen in nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

b. Er dienen maatregelen te worden getroffen en in stand te worden gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij. Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij indien wordt voldaan aan de nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

c. Het gebruik dient vanuit een goede leefomgeving en gelet op de omvang van de bebouwing, de effecten vanwege milieuaspecten, de effecten vanwege volksgezondheid en de afwikkeling van het verkeer inpasbaar te zijn in de omgeving.

d. Er is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert.

e. Er is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM10) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³.

f. Er is een zorgvuldige dialoog gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving bij het initiatief.

[...]

Artikel 7 Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;

b.(vollegronds)teeltbedrijven, met dien verstande dat uitsluitend ter plaatse van de aanduiding:

1. 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' een veehouderij is toegestaan, met dien verstande dat uitsluitend de diersoorten zoals opgenomen in de tabel 'Diersoorten veehouderijen' in bijlage 5 bedrijfsmatig mogen worden gehouden;

2. 'specifieke vorm van agrarisch - overig agrarisch bedrijf' overige agrarische bedrijven zijn toegestaan;

3. 'paardenhouderij' paardenhouderijen zijn toegestaan;

waarbij niet meer dan één agrarisch bedrijf aanwezig mag zijn per bouwvlak;

[...]

7.3 Afwijken van de bouwregels

[...]

7.3.2 Afwijken oppervlakte bedrijfsgebouwen veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 7.2.2 onder c voor de uitbreiding van de oppervlakte bedrijfsgebouwen binnen het bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij', waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' is uitbreiding van de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van een veehouderij uitsluitend toegestaan indien sprake is van een veehouderij die wordt aangemerkt als grondgebonden veehouderij op grond van de criteria die zijn opgenomen in nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

b. Er dienen maatregelen te worden getroffen en in stand te worden gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij. Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij indien wordt voldaan aan de nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

c. De uitbreiding dient vanuit een goede leefomgeving en gelet op de omvang van de bebouwing, de effecten vanwege milieuaspecten, de effecten vanwege volksgezondheid en de afwikkeling van het verkeer inpasbaar te zijn in de omgeving.

d. Er is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert.

e. Er is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM10) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³.

f. Er is een zorgvuldige dialoog gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving bij het initiatief.

[...]

7.5 Afwijken van de gebruiksregels

[...]

7.5.4 Gebruik bedrijfsgebouwen ten behoeve van veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 7.4.4 onder b voor het gebruik van gebouwen binnen het bouwvlak ten behoeve van een veehouderij, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' is uitbreiding van de oppervlakte van gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van een veehouderij uitsluitend toegestaan indien sprake is van een veehouderij die wordt aangemerkt als grondgebonden veehouderij op grond van de criteria die zijn opgenomen in nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

b. Er dienen maatregelen te worden getroffen en in stand te worden gehouden die invulling geven aan een zorgvuldige veehouderij. Er is sprake van een zorgvuldige veehouderij indien wordt voldaan aan de nadere regels die hieromtrent op basis van de Verordening ruimte door Gedeputeerde Staten zijn gesteld, zoals die regels gelden op het tijdstip van ontvangst van de ontvankelijke omgevingsvergunningaanvraag.

c. Het gebruik dient vanuit een goede leefomgeving en gelet op de omvang van de bebouwing, de effecten vanwege milieuaspecten, de effecten vanwege volksgezondheid en de afwikkeling van het verkeer inpasbaar te zijn in de omgeving.

d. Er is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, tenzij er -indien blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemde percentages- maatregelen worden getroffen door de veehouderij die tot een daling leiden van de achtergrondbelasting, welke ten minste de eigen bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting compenseert.

e. Er is aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie (PM10) op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 31,2 µg/m³.

f. Er is een zorgvuldige dialoog gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving bij het initiatief.

7.5.5 Omschakeling naar andere diersoort

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 7.1 onder b1 ten behoeve van het geheel of gedeeltelijk omschakelen naar een andere diersoort, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Omschakeling naar het bedrijfsmatig houden van pelsdieren is niet toegestaan.

b. Omschakeling van een bedrijf waar op grond van de 'Tabel diersoorten' uitsluitend melkrundvee, uitsluitend schapen of uitsluitend melkrundvee en schapen zijn toegestaan naar een andere diersoort is niet toegestaan; omschakeling van melkrundvee naar schapen of van schapen naar melkrundvee is wel toegestaan.

c. De milieueffecten dienen per onderdeel, danwel cumulatief, na omschakeling gelijk te zijn aan of lager te zijn dan de maximale waarden die voor het agrarisch bedrijf worden berekend in de bedrijfsopzet voor omschakeling.

d. Vooraf dient advies ingewonnen te worden bij de SAAB of de omschakeling (bedrijfs) economisch verantwoord is.

[...]

Artikel 8 Agrarisch met waarden - Natuur- en Landschapswaarden - 2

[...]

8.2 Bouwregels

[...]

8.2.8 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen het bouwvlak

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde binnen het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

[...]

g. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beperkingen veehouderij' mag de oppervlakte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijnde die niet worden gebruikt voor de uitoefening van de gevestigde veehouderij, ten hoogste de omvang hebben:

1. die op het tijdstip van vaststelling van het onderhavige bestemmingsplan legaal aanwezig is of in uitvoering is;
2. die gebouwd mag worden krachtens een voor het tijdstip van vaststelling van dit bestemmingsplan verleende omgevingsvergunning.

[...]

Vaststellingsbesluit

1 juni 2017

Raadsbesluit

CONFORM BESLOTEN			
B EN W		RAAD	
DATUM	PAR.	DATUM	PAR.
		1-6-17	107

PvdA tegen

*CDA, VVD, LPB en Raadslid Frank Smit
voor*

Raadsvergadering : 01 juni 2017
Agendanr. : 6a
Onderwerp : Bestemmingsplan 2e Herziening Buitengebied
Bergeijk 2017

De raad der gemeente Bergeijk;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2017;
gezien het advies van de commissie GZ d.d. 16 mei 2017.

besluit:

1 De Nota van Zienswijzen en ambtshalve aanpassingen behorend bij het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" en bijlagen vast te stellen en de hierin geformuleerde aanpassingen en reacties op de zienswijzen te verwerken in het plan;

2 Het bestemmingsplan met de plannaam "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" in pdf-formaat (toelichting), html-formaat (regels) en gml-formaat (verbeelding) en met planidentificatienummer NL.IMRO.1724.BPUthb0041-VAST en met de kadastrale ondergrond GBKN-Kadaster voor het plangebied, conform de artikelen artikelen 1.2.1. tot en met 1.2.5. Bro, in elektronische vorm gewijzigd vast te leggen en vast te stellen en de analoge (papieren) versie in de vorm van toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Bergeijk van 01 juni 2017.

De gemeenteraad,

J.M. van Dongen-Hermans
Griffier

A. Callewaert — de Groot
Voorzitter

Raadsvoorstel

CONFORM BESLOTEN			
B EN W		RAAD	
DATUM	PAR.	DATUM	PAR.
		1-6-17	MP

PrdA tegen

CDA, VVD, LPB en Raadslid Frank Smid

Raadsvergadering d.d. : 01 juni 2017

Agendanr.: 6a

voor

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder M.M. Kuijken

Onderwerp : Bestemmingsplan 2e Herziening
Buitengebied Bergeijk 2017

Betreffend onderdeel :
programmabegroting

1. Inleiding

In 2011 is het bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 vastgesteld. In 2014 is dit bestemmingsplan gedeeltelijk herzien, deze herziening betrof met name nieuw vastgesteld archeologisch beleid. Op 19 maart 2014 is de provinciale Verordening ruimte 2014 vastgesteld. De hierin opgenomen nadere regels voor veehouderij dienen vertaald te worden in de vigerende bestemmingsplannen. Het voorliggende bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" ziet op deze nadere regels voor veehouderij en de uitwerking daarvan.

2. Voorstel

Wij stellen u voor om:

- de Nota van Zienswijzen en ambtshalve aanpassingen behorend bij het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" en bijlagen vast te stellen en de hierin geformuleerde aanpassingen en reacties op de zienswijzen te verwerken in het plan;
- Het bestemmingsplan met de plannaam "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" in pdf-formaat (toelichting), html-formaat (regels) en gml-formaat (verbeelding) en met planidentificatienummer NL.IMRO.1724.BPUthb0041-VAST en met de kadastrale ondergrond GBKN-Kadaster voor het plangebied, conform de artikelen 1.2.1. tot en met 1.2.5. Bro, in elektronische vorm gewijzigd vast te leggen en vast te stellen en de analoge (papieren) versie in de vorm van toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen.

3. Argumenten

- De regels uit de provinciale Verordening ruimte 2014 dienen vertaald te worden in de vigerende bestemmingsplannen;
- De gemeenteraad is in het kader van de Wet ruimtelijke ordening bevoegd tot vaststelling van bestemmingsplannen en heeft, in het kader van de zorg voor een goede ruimtelijke ordening, de taak om hier kaders voor te stellen.

4. Te stellen kaders

Recent is er, mede door publicaties zoals het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden in juli 2016, veel aandacht voor de effecten van veehouderijen op de leefomgeving. Het bestemmingsplan biedt de kaders voor afwegingen in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Vanuit het oogpunt van regelgeving voor veehouderij betreft dit een afweging tussen ontwikkelingsmogelijkheden enerzijds en de effecten op de leefomgeving anderzijds.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- 1 sturen op samenhang tussen diverse beleidsinstrumenten;
- 2 sturen op effecten op de leefomgeving.

Flankerend beleid

In 2016 en 2017 is er al op diverse terreinen gewerkt aan beleid gericht op het verbeteren van bestaande knelpunten van veehouderij en vooral het voorkomen van eventuele toekomstige knelpunten of overlast. Dit betreft de volgende maatregelen:

- Vaststelling Plan van Aanpak Aandachtslocaties (juni '16) door de raad: formulering van stappen om te komen tot vermindering van ervaren overlast van veehouderij;
- Vaststelling beleid intrekken lege vergunningen (sept. '16) door de raad;
- Vaststelling hanteren GGD-handreiking veehouderij (sept. '16) en het endotoxine-toetsingskader (jan. '17) door het college: zorg dragen voor een zorgvuldige afweging bij vergunningverlening aan veehouderij in afwachting van nieuwe toetsingskaders;
- Vaststelling geurverordening (mrt. '17) (voorafgestaan door het aanhoudingsbesluit in juli 2016) door de raad: aanbod van een balans tussen het waarborgen van een goede leefbaarheid en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij;
- Bijdrage aan mediation op het Eind/Pielis (jan. '17) door het college: financieel bijdragen aan het voeren van dialogen tussen veehouders en omwonenden om hier knelpunten te verkleinen.

Kaders in het bestemmingsplan 2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017

Kaders gebaseerd op de Verordening ruimte 2014

In het bestemmingsplan 2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017 (vanaf hier "2e herziening" of "het bestemmingsplan") zijn de nadere regels voor veehouderij uit de provinciale Verordening ruimte 2014 (vanaf hier "de verordening") vertaald. Deze regels zijn gebaseerd op het uitgangspunt "ontwikkelruimte voor veehouderij moet verdiend worden en is niet onbegrensd". In de verordening wordt in principe geen onderscheid meer gemaakt tussen veehouderijen. Veehouderijen mogen slechts uitbreiden tot 1,5ha (uitzonderingen voor ruwvoeropslag daargelaten), er zijn strikte normen voor uitstoot van geur en fijnstof, een dialoog met de omgeving is bij ontwikkeling verplicht en via de "Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij" kan door op diverse thema's punten te scoren ontwikkelruimte verdiend worden.

Kaders gebaseerd op de Natuurbeschermingswet / Wet natuurbescherming en jurisprudentie daarover

In de Natuurbeschermingswet, die inmiddels is vervangen door de Wet natuurbescherming, was/is de bescherming van flora en fauna in Natura2000-gebieden geregeld. De Wet natuurbescherming wijst erop dat de Natura2000-gebieden die qua stikstof al overbelast zijn beschermd moeten worden tegen depositie (neerslaan) van stikstof. Hiervoor dienen regels opgenomen te worden in de 2e herziening, die er op zien dat de depositie niet toeneemt als veehouderijen zich ontwikkelen en uitbreiden. Daarbij is aandacht nodig voor de referentiesituatie (hoeveel stikstofuitstoot door veehouderij is al toegestaan en wordt als uitgangspunt gehanteerd) en de regeling zelf (hoe voorkom je dat er door ontwikkeling van een veehouderij meer stikstof terecht komt op Natura2000).

Referentiesituatie

Door het vastleggen van de referentiesituatie (het uitgangspunt) bepaal je wanneer er sprake is van een "toename" van stikstof bij de ontwikkeling van een veehouderij. Het lijkt op het eerste gezicht voor de hand te liggen dat de bestaande omgevingsvergunningen hier het uitgangspunt voor zijn. Jurisprudentie (uitspraak Raad van State d.d. 1 juni 2016, zaaknr. 201501041/1/R4) wijst er echter op dat dit niet zonder meer zo is. Er moet uitgegaan worden van de "feitelijk aanwezige en planologisch legale situatie", en deze kan afwijken van de vergunde situatie. Soms zijn er bijvoorbeeld door natuurlijke fluctuaties in de bedrijfsvoering minder dieren aanwezig. Het is redelijk om via de verslaglegging in de metingen (veeouders verantwoordden hierin jaarlijks onder meer het

gehouden aantal dieren) uit te gaan van de stikstofuitstoot die geproduceerd wordt door het aantal dieren dat gemiddeld gedurende de laatste 3 jaar gehouden is.

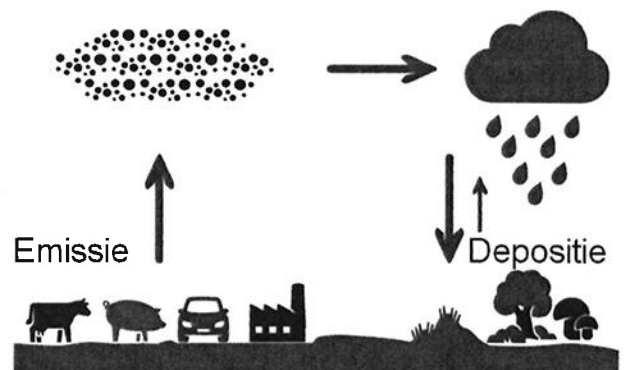
Ook is in jurisprudentie onderbouwd dat er uitzonderingen gemaakt kunnen worden voor veehouders die in het kader van de Natuurbeschermingswet / Wet natuurbescherming een vergunning hebben voor een bepaalde ontwikkeling. Dat wil namelijk zeggen dat er, met betrekking tot stikstof, al een afweging is gemaakt over deze ontwikkeling, waarbij geconcludeerd is dat de uitstoot niet leidt tot aantasting van Natura2000-gebieden. Deze vergunningen worden in een bijlage bij de 2e herziening benoemd en maken zo deel uit van de referentiesituatie.

Er zijn ook ontwikkelingen die minder zware "stikstofgevolgen" hebben. Die kunnen vanuit deze natuurregelgeving volstaan met een "melding", of een "Verklaring van Geen Bezwaar" tegen een omgevingsvergunning die door de gemeente wordt verleend. Wij vinden het logisch om ook deze meldingen en vergunningen met "Verklaring van Geen Bezwaar" als referentiekader in het bestemmingsplan op te nemen.

De stikstofregeling zelf: emissie- of depositieslot?

Het uitgangspunt in de Wet natuurbescherming is dat de depositie (het neerslaan) van stikstof op Natura2000-gebieden niet toe mag nemen als gevolg van een ontwikkeling/uitbreiding van een veehouderij, als er in dat Natura2000-gebied al sprake is van een overbelaste situatie.

In het voorontwerpbestemmingsplan van de 2e herziening is daarom bepaald dat op bedrijfsniveau de emissie (de uitstoot) van stikstof niet toe mag nemen. Hiervan profiteren ook de andere natuurgebieden, die geen Natura2000-status hebben.

Uit de inspraakreacties bleken bezwaren hiertegen. Het emissiepunt (de 'schoorsteen') zou binnen het bouwvlak van de veehouderij verplaatst kunnen worden, bijvoorbeeld wat meer in de richting van Natura2000-gebied, waardoor toch een toename van depositie op Natura2000 tot stand kan komen. Dit blijkt ook uit jurisprudentie (uitspraak Raad van State, 30 november 2016, zaaknr. 201505698/1/R2). Daarom is in het ontwerpbestemmingsplan naast de emissieregeling een regeling toegevoegd die een toename van depositie van stikstof op Natura2000-gebieden verbiedt.

De Wet natuurbescherming wijst echter alleen op de plicht om depositie op Natura2000 te voorkomen. Bij nader inzicht is daarom een emissieregeling overbodig. Om die reden is in het ter vaststelling aangeboden bestemmingsplan alleen een depositieregeling opgenomen.

Beweiding, bemesting en verkeersbewegingen

Ook voor de uitstoot van stikstof buiten de stallen is, via jurisprudentie, aandacht ontstaan. Ook de weidegang van dieren, bemesting van land en de verkeerbewegingen ten dienste van een veehouderij hebben mogelijk gevolgen op gebied van stikstof en zouden kunnen bijdragen aan de depositie op Natura2000-gebied. Een uitspraak van de Raad van State (d.d. 30 november 2016, zaaknr. 201505698/1/R2) wijst gemeenten er op hier een afweging over te maken.

Het kwantificeren van stikstofuitstoot door beweiding en bemesting blijkt in praktijk uitermate complex. In het bestemmingsplan is bijvoorbeeld niet vast te leggen hoe vaak de dieren in de weides lopen, welke omvang en welke ligging deze weides hebben, of hoeveel er exact bemest wordt.

Verkeersbewegingen als gevolg van ontwikkeling van veehouderijen zijn daarentegen wel in beeld te brengen. In het bestemmingsplan wordt dan ook wel rekening gehouden met stikstofuitstoot door verkeersbewegingen. In de toelichting van het plan wordt daarnaast gemotiveerd waarom een toename van stikstofdepositie door beweiding en bemesting niet inzichtelijk gemaakt kan worden en daarom ook niet verrekend kan worden bij de berekening van de toegestane maximale uitstoot van stikstof bij bedrijfsontwikkeling.

Omschakelingsregeling

In het kader van het zoeken naar een balans tussen economische ontwikkeling en behoud van een goede leefomgeving is in het bestemmingsplan een regeling opgenomen die het omschakelen naar een andere, meer intensief gehouden diersoort verhindert. Via een tabel in de bijlagen bij de planregels is daarom aangegeven welke diersoort(en) er bedrijfsmatig gehouden worden. Omschakeling naar pelsdierhouderij wordt voorkomen. Ook omschakeling van melkvee- en schapenhouderij naar pluimvee- en/of varkenshouderij wordt verhindert, omdat deze sectoren doorgaans zwaardere gevolgen hebben op de omgeving (te denken valt aan uitstoot van geur en fijnstof). Overige vormen van omschakeling zijn mogelijk, onder voorwaarde dat de effecten op de omgeving niet toenemen.

Overige aanpassingen ten opzichte van bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011

In de toelichting op de planregels is, naast het verduidelijken van de uitgangspunten voor de 2e herziening ook een aantal (hoofdzakelijk locatiegebonden) aanpassingen omschreven die in het bestemmingsplan zijn opgenomen.

Nota van Zienswijzen en overige aanpassingen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 5 januari 2017 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Hierop zijn 51 inhoudelijke reacties tijdig ontvangen. In de Nota van zienswijzen, toegevoegd als bijlage bij dit raadsvoorstel, zijn deze samengevat en is een passend antwoord geformuleerd. Sommige zienswijzen geven aanleiding het bestemmingsplan op onderdelen aan te passen, deze aanpassingen zijn genoteerd. Ook zijn enkele ambtshalve aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan toegelicht.

5. Kanttekeningen / risico's

Risico: procedures tegen het bestemmingsplan

De in de paragraaf "kaders" omschreven aanpassingen in de regels brengen risico op beroepsprocedures met zich mee. Dit geldt in het bijzonder voor de nieuwe regelingen waarover nog geen jurisprudentie gemaakt is, zoals:

- De regeling over de referentiesituatie:
  - Meldingen en verklaringen van geen bezwaar: deze zijn gebaseerd op aannames uit de natuurregelgeving, die nu worden overgenomen in de planologische regelgeving. Het is de vraag of ook in de planologische regelgeving de hoeveelheid stikstof die uitgestoten wordt niet berekend hoeft te worden;
  - Beweiding en bemesting: weidegang veroorzaakt een zekere mate van stikstofuitstoot. Mogelijk is dit minder dan de uitstoot die er is op bouwland ten behoeve van akkerbouw, maar toch blijft het een gegeven dat de exacte stikstofuitstoot en daaruit voortvloeiende depositie op Natura2000 niet goed in beeld te brengen is. Slechts via uitspraken van de Raad van State kan duidelijkheid ontstaan hoe hier mee omgegaan kan worden.
- De omschakelingsregeling:
  - Deze beperkt veehouders in een overstap naar een meer intensief gehouden diersoort, terwijl deze overstap in het bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 nog wel onder voorwaarden was;
  - Daarnaast is het mogelijk dat er discussie ontstaat over de uitvoering van de regeling. Deze discussie kan zich toespitsen op de vraag wanneer er dan sprake is van toename van ruimtelijke effecten. Een met stikstofuitstoot vergelijkbare discussie over de referentiesituatie bij het beoordelen van toename van effecten is denkbaar.

Kanttekening: regelgeving in ontwikkeling

De regelgeving rondom veehouderij is flink in ontwikkeling. Op provinciaal niveau worden de regels voor veehouderij in de Verordening ruimte 2014 aangepast, waarbij naar vaststelling in juli 2017 gestreefd wordt.

Op nationaal niveau is door een uitspraak van de Raad van State uit november 2016 de vraag over beweiding en bemesting actueel geworden.

Ook is er op landelijk schaalniveau aandacht voor de problematiek rondom het reguleren van effecten van veehouderij op de omgeving. Er wordt op dit moment gewerkt aan de interimwet "veedichte gebieden". In de memorie van toelichting hierop wordt ingegaan op de problematiek waar gemeenten mee te maken krijgen: "Aan besluiten over ruimtelijke maatregelen ligt een belangenafweging tussen de verschillende ruimtelijk relevante aspecten ten grondslag. Gemeenten kunnen blijken jurisprudentie bij het nemen van besluiten inzake ruimtelijke ordening een zwaar gewicht toekennen aan nadelen van veehouderij voor het woon- en leefklimaat, met inbegrip van volksgezondheidsrisico's. De onderbouwing van dergelijke besluiten blijkt in de praktijk echter lastig te zijn, bij gebrek aan feitelijke informatie over die nadelen, omdat interpretatie van de feitelijke informatie complex is of omdat beleidsmatige kaders ontbreken." Om deze reden wordt, via het wetsvoorstel veedichte gebieden, door het rijk nieuw instrumentarium ontwikkeld, waarbij de mogelijkheid om te sturen op dieraantallen in handen wordt gelegd van de provincies. Ook de regelgeving rondom stikstof is sterk in beweging. Jurisprudentie op Europees en nationaal niveau moet uitwijzen of de wijze waarop in Nederland de stikstofuitstoot gereguleerd wordt rechtvaardig is. Op Europees niveau lopen er proefprocessen tegen de Programmatische Aanpak Stikstof, waarop de vergunningen in het kader van de Wet natuurbescherming/meldingen/verklaringen van geen bezwaar sinds 1 juli 2015 gebaseerd zijn.

Risico: planschade

Het is mogelijk dat planschade (niet voorzienbaar en aantoonbaar) als gevolg van een inperking van voorheen in het bestemmingsplan opgenomen rechten geclaimd wordt. Planschade die voortkomt uit regelingen die verplicht overgenomen worden uit de Verordening ruimte kunnen doorgelegd worden aan de provincie. Er is ook een risico dat planschade geclaimd wordt als gevolg van de stikstofregeling of de omschakelingsregeling.

Ondanks de benoemde kanttekeningen adviseren wij de raad het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vast te stellen, om als gemeente recht te doen aan het streven naar een goede balans tussen ontwikkeling van de veehouderij enerzijds en het behoud van een mooie en gezonde leefomgeving anderzijds.

6. Kosten en dekking

Uit de vaststelling van het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" vloeien geen directe kosten voort.

7. Draagvlak en communicatie

Ten behoeve van het proces om te komen tot het opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan is een klankbordgroep opgericht die vier keer bijeen gekomen is. De organisaties die deelgenomen hebben, hebben advies uitgebracht over de te maken keuzen.

Ook is een voor iedereen toegankelijke informatieavond georganiseerd binnen de inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan.

De procedure zoals vastgelegd in de uniforme openbare voorbereidingsprocedure in het kader van de Algemene wet bestuursrecht is, inclusief de daarbij behorende publicaties in de Eyckelbergh, gevolgd. Ook na vaststelling volgt een publicatie over het bestemmingsplan.

8. Procedures, planning, uitvoering

Het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" wordt na vaststelling aangeboden aan de provincie Noord-Brabant. Gedeputeerde Staten hebben de gelegenheid om via een reactieve aanwijzing delen van het plan die in strijd zijn met het provinciaal belang buiten werking te stellen. Na de provinciale toets wordt het bestemmingsplan voor eenieder, gedurende 6 weken, ter inzage gelegd. In deze termijn is het mogelijk tegen het bestemmingsplan in beroep te gaan.

9. Samenwerking en relaties

In het kader van de bestemmingsplanprocedure is het (voor)ontwerpbestemmingsplan aangeboden aan de provincie Noord-Brabant, waterschap De Dommel en aangrenzende gemeenten.

10. Evaluatie

De Wet ruimtelijke ordening vereist dat bestemmingsplannen binnen een periode van 10 jaar geactualiseerd worden. Deze actualisatie is momenteel nog niet gepland en zal ook binnen de kaders van de invoering van de Omgevingswet beoordeeld worden.

11. Bijlagen bij voorstel

Nota van Zienswijzen en ambtshalve aanpassingen behorende bij het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017"

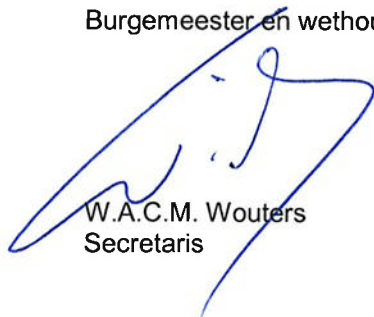
12. Bijlagen ter inzage

Het bestemmingsplan "2e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017" is voorafgaand aan vaststelling in te zien via PDF-bestanden in het raadsinformatiesysteem en tevens via de vergaderstukken die in te zien zijn via www.bergeijk.nl. Via de griffie is ook een analoog exemplaar van het bestemmingsplan in te zien.

13. Advies Raadscommissie

De commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 16 mei 2017, unaniem geadviseerd het voorstel door te geleiden naar de raad van 1 juni 2017.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

W.A.C.M. Wouters
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester